

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	608
Land:	Syrien
Kilde:	Lifos
Titel:	Temarapport. Reguljär och irreguljär syrisk militärtjänst 2.0
Udgivet:	25. november 2015
Optaget på baggrundsmaterialet:	8. januar 2016

A faded background image showing Syrian soldiers in military gear, including helmets and vests, holding rifles. A Syrian flag with three blue stars is visible in the upper left. The image is semi-transparent to allow text to be overlaid.

Temarapport: Reguljär och irreguljär
syrisk militärtjänst 2.0

SAA/YouTube, 2012-10-15

Om rapporten

Denna temarapport följer EU:s allmänna riktlinjer för landinformation (2008). Den återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella inställning i alla delar och syftar inte till att göra politiska eller rättsliga ställningstaganden. Rapporten är en uppdatering¹ som sammanställer material ur Lifos tidigare publikationer på temat och en del nytt material från initierade primär- och sekundärkällor. Den avhandlar i första hand de militära och paramilitära organisationer som rekryterar till regeringssidan i Syrien, men berör i korthet också kurdiska YPG/J. Den gör inte anspråk på att vara uttömmande utan bör vägas mot annan information om militära förhållanden under en pågående och föränderlig konflikt.

Innehåll

Summary	3
1. Introduktion/övergripande lägesbild	3
2. Den syriska försvarsmakten	4
2.1 Armén.....	5
2.1.1 Syrisk armé- och befälsstruktur, gradbeteckningar mm	6
2.1.2 Palestinska förband i den syriska armén	9
2.2 Säkerhetstjänster och lojalistmiliser.....	10
2.2.1 Säkerhetstjänsterna.....	10
2.2.2 Lojalistmiliser (NDF, Baath Battalions m.fl.).....	11
3. Mobilisering	14
3.1 Värnplikt för syriska medborgare	14
3.1.1 Inkallelse, mönstring, gradering och placering mm.....	16
3.1.2 Militärbok, militärkort och andra militära handlingar	17
3.1.3 Undantag/befrielse och anstånd/uppskov.....	18
3.1.4 Utreseförbud och vägspärrar	20
3.1.5 Värnpliktsvägran och desertering	22
3.1.6 Amnestier	24
3.2 Värnplikt för palestinier i Syrien.....	25
3.3 Reservtjänstgöring.....	26
3.4 Rekrytering till lojalistmiliser i Syrien och Libanon.....	28
3.4.1 Rekrytering till palestinska miliser	29
3.4.2 Rekrytering till Hizbollah och andra libanesiska miliser	31
4. Miliser i de kurddominerade områdena	32
4.1 Rekrytering till militärtjänst i de kurdiska områdena mm	33
Sammanfattande kommentar/slutsatser.....	34
Källor och referenser.....	35

¹ Version 1, *Reguljär och irreguljär syrisk militärtjänst*, 141124 (Lifos 33559), är avställd.

Summary

This update focuses on the military and paramilitary organizations recruiting to the government side in Syria. At the time of writing the Syrian conflict is still intensifying on several fronts and the country deeply divided, with vast areas out of reach for Damascus (other than by air). However, in areas under government military control the government is still exercising almost full authority, meaning e.g. that all adult male citizens (and Palestine refugees) are expected to do their compulsory military service regardless of religious or ethnic belonging. In that respect, the official system of conscription has not changed. There are also still a few windows for exemption or postponement, even though they seem to be shrinking. That being said, there are also several significant changes in the military landscape since the start of the war. As the government lost control of many rural Sunni areas, the army also lost an important part of its supply of conscripts – although many of the conscripts and middle-ranking officers coming out of those ranks still remain loyal. Therefore the army basically extended the service time indefinitely for those who were already serving, thus keeping them on the “active reserve”, while, over time, also starting to call up a growing number of those who already completed their mandatory service earlier – especially during 2014-2015. Due to shortage of men in arms and challenges that come with urban warfare, the government side also started to arm different forms of loyalist militias, popular and vigilance committees. Since early 2013, many of these groups have been incorporated into a better organized and controlled national militia, the National Defence Forces (NDF). The NDF has played an important role relieving and supporting the army, partly under the direction of Iranian experts and the vital Lebanese Hizbollah. Concerning recruitment however, the NDF and some other parallel militias, such as the Baath Battalions, are to some extent also competing with the army since, in practice, they have become a service option preferable to the regular one.

1. Introduktion/övergripande lägesbild

Sedan 2012 har den syriska försvarsmakten uppenbarligen förlorat eller tvingats nedprioritera kontroll över betydande delar av landet. Med undantag för Raqqa och Idlib,² har dock centralmakten fortfarande kontroll över väsentliga delar av provinshuvudstäderna,³ de mest befolkningstäta distrikten samt statliga institutioner.⁴ Detta kan delvis förklaras av att den syriska arméns officerarkår i hög grad förblivit lojal och att inga hela större stridande förband brutit sig loss.⁵ Vidare har armén, som grovt sett halverats pga. dödsoffer, deserteringar och militärtjänstvägran, med tiden erhållit ett alltmer omfattande stöd av [Iran](#).⁶ och [Hizbollah](#), som också faciliterat uppbyggnaden av lojalistmilisen National Defence Forces ([NDF](#)) samtidigt som [Baath Battalions](#) och en rad andra

² Raqqa föll till rebeller och jihadistgrupper redan i mars 2013, sedermera helt i den s.k. Islamiska statens (IS) händer 2014, medan Idlib föll till koalitionen Jaysh al-Fateh (Army of Conquest) i mars 2015.

³ Aleppo och Hasakah (jfr st. 4) städer är delade. Deir ez-Zour är belägrad av IS ([FN](#)).

⁴ T.ex. utfärdas fortfarande pass och resedokument till syriska medborgare och palestinier av MoI, Department for Immigration and Passports i de flesta av landets provinshuvudstäder. Officiella ID-kort utfärdas av MoI, Dept. for Civil Affairs, som även uppges ha totalt 220 fungerande underavdelningar ute i distrikten ([Lifos 35953](#)).

⁵ Carnegie Middle East Center (MEC)/Kheder Khaddour, “Assad’s Officer Ghetto: Why the Syrian Army Remains Loyal”, 150930, [länk](#).

⁶ Se vidare, Al-Monitor, “Has Syria been a military success for Iran?”, 151111, [länk](#); The Washington Institute, “Iran’s Afghan Shiite Fighters in Syria”, 140603, [länk](#).

regimlojalamiliser vuxit fram. Med strategiskt övertag i form av flygvapen, har en mix av reguljära och irreguljära syriska förband, med tillskott av iransk stridsdoktrin/iranska element⁷ och taktiska vapen, delvis kunnat kompensera för andra begränsningar.⁸ Med ett ökande [ryskt flygunderstöd](#) under hösten har regeringsstyrkor också lyckats avancera på några [vitala fronter](#), bl.a. kring Kweiris flygbas öster om Aleppo,⁹ men möts också av motstånd från både diverse rebellkoalitioner, Jabhat al-Nusra och den s.k. Islamiska staten. Hösten 2015 kan läget i landet grovt sett fortfarande visualiseras med denna [karta](#).¹⁰

2. Den syriska försvarsmakten

The Syrian Arab Armed Forces (SAAF) utgörs av en betydande armé (SAA, 2.1 nedan), ett robust flygvapen (SAAF) samt en mindre flotta (SAN).

Flygvapnet, som i juni 2013 bl.a. bedömdes kunna mobilisera 1000-1100 stridsberedda piloter, betraktas ofta som försvarsmaktens mest lojala element, bl.a. pga. att framlidne president Hafez al-Assad själv var flygvapenofficer och att flygvapnet bevisligen alltid varit väsentligt för Assadregimens överlevnad. Därmed föregås pilotutbildningen också av en rigorös kontroll av aspiranternas pålitlighet. I oktober 2014 uppges de allra flesta aktiva syriska stridspiloterna vara alawiter, medan också majoriteten av de högre officerarna i flygvapnet i stort är alawiter.¹¹ Den tidigare flygvapenchefen var dock palestinier,¹² och det finns många andra funktioner och positioner inom flygvapnet som innehas av andra kategorier. Flygvapnet bygger på en struktur av två divisioner (om fem respektive tre brigader), samt fem oberoende brigader, vars befälhavare bl.a. har kvarter i al-Dumayr, nordost om Damaskus. 2012 hade flygvapnet tillgång till ca 500 stridsflygplan (ryska MIG-21, MIG-23, MIG-25, MIG-29, SU-22, SU-24, SU-27), ca 300 stridshelikoptrar (ryska MI och franska Gazelle), ca 40 transportflygplan (ryska Tupolev, Ilyushin och Antonov) och ca 150 konverteringsbara övningsflygplan. Vidare hade luftvärnet tillgång till ca 650 missiler och 3800-4000 luftvärnsartilleripjäser.¹³ Under rådande konflikt (innan det ryska engagemanget hösten 2015) uppges det syriska flygvapnet ha decimerats till mellan 200 och 300 stridsdugliga flygplan. Detta till trots har det fortsatt att vara en av de primära strategiska tillgångarna som gjort att regeringssidan kunnat hålla ställningarna, med i snitt ca femtio sortier per dag över landet. Detta mycket tack vare ihållande ryskt stöd i form av pilotträning, underhåll och vapenleveranser.¹⁴

Flottan utgår från de tre marinbaserna Tartous, Latakiya och Minat al-Bayda (Baniyas, med flottutbildning). Den utgörs i huvudsak av två fregatter, tre ubåtar,

⁷ Bl.a. Islamic Revolutionary Guard Corps (IRGC) gren för utlandsoperationer (Quds Force) jämte Fatemiyoun Brigades och Defenders of the Shrine Brigades.

⁸ Institute for the Study of War (ISW), *An Army in All Corners: Assad's Campaign strategy in Syria*, 1504, s. 19, [länk](#); Al-Monitor, 151111, [länk](#).

⁹ Al-Monitor, "What will control over Aleppo's military base mean for Assad?", 151115, [länk](#).

¹⁰ The Washington Institute for Near East Policy/Fabrice Balanche, "Military Situation in Syria: September 2015", [länk](#). Jfr The Carter Center, *Syria Conflict Update*, 151030, [länk](#); The Carter Center, *Syria Frontlines Update*, 151009, [länk](#); Agathocle de Syracuse, "Syria Conflict Interactive Map (2 Nov 2015)", [länk](#).

¹¹ Syrienbevakare vid OHCHR, Beirut, 141016. syrisk krigsfotograf, Beirut, 141018.

¹² Alliance of Palestinian Resistance Forces, Damaskus, 150902.

¹³ Invisible Dog, "The System of Power in Syria: the Armed Forces", 1306, [länk](#).

¹⁴ ISW, 1504, s. 19, [länk](#).

11 patrullbåtar, 16 missilbåtar och tre landstigningsbåtar,¹⁵ och har inte heller spelat någon större roll i samband med pågående kris, utöver att skydda hamnarna i Latakiya och Tartous, samt några tidiga insatser mot upproriska distrikt i Latakiya.¹⁶

2.1 Armén

År 2011 utgjordes den syriska armén av minst 220 000 man, varav majoriteten värnpliktiga.¹⁷ Andra uppgifter gör gällande att armén vid samma tidpunkt hade 295-300 000 man att tillgå.¹⁸ Enligt militärrådgivare vid den Oberoende internationella undersökningskommissionen avseende Syrien (COI), reflekterade dess sammansättning i hög grad befolkningen i stort, dvs. att majoriteten av de värnpliktiga var sunnimuslimska araber från lägre samhällsklass och landsbygd. Detta medan minoritetsgrupper varit bättre representerade i officerarkåren, där de flesta högre officerare är alawiter, och generellt lättare kunnat göra militär karriär än sunniterna, vilka endast utgör 10-15 procent av officerarkåren, mer sällan erhåller centrala ledarroller och ofta avslutar sina karriärer som instruktörer vid de militära akademierna.¹⁹ Staden Rastan mellan Homs och Hama är dock ett av flera exempel på sunnidominerade städer som är hemort för många höga arméofficerare, ett ”syriskt Sparta”. Bl.a. Manaf Tlass, avhoppad brigadgeneral från det Republikanska gardet, tidigare i Assadkretsen, hör ursprungligen hemma där, liksom många andra sunnitiska officerare i armén.²⁰ Ett annat intressant exempel är det mixade arméfamiljsdominerade området Dahiet al-Assad i Damaskus.²¹

I och med att regeringssidan relativt tidigt under konflikten förlorade kontroll över stora delar av den sunnidominerade landsbygden förlorade man emellertid kontroll över en betydande del av rekryteringsunderlaget till armén – även om en ansevärd andel av den fortsatt lojala officerarkåren de facto också har en sådan bakgrund.²² Enligt militärrådgivare vid COI, bör understrykas att det finns många sunnitiska grupper i Syrien som inte uttryckligen motarbetar regeringen, men familjerna vill ändå inte nödvändigtvis sända sina söner till armén/kriget, varför de ofta ser till att de kan lämna landet eller hålla sig undan. Detta gäller även bland alawiter och andra minoriteter.²³ I linje med det indikerar även en aktuell studie från Carnegie MEC dels att bulken av dem som deserterat varit meniga (alt. lågrankade fotsoldater), dels att de inte deserterat av ideologiska skäl eller identitetsbaserad opposition till regimen utan snarare för att de inte vill strida. Politiska skäl för desertering uppges tvärtom ha varit sällsynt.²⁴ Som svar har armén de facto förlängt tjänstgöringstiden för dem som redan tjänstgör, vilket i och för sig också kan ha bidragit till en del av de förhållandevis många deserteringarna.²⁵

¹⁵ Invisible Dog, 1306.

¹⁶ The New York Times, “Syrian Navy Joins Attack on Key Rebellious Port City”, 110814.

¹⁷ ISW, *The Assad Regime: From Counterinsurgency to Civil War*, 1303, [länk](#).

¹⁸ Brookings Doha Center/Charles Lister, “Dynamic Stalemate: Surveying Syria’s Military Landscape”, 1405, [länk](#).

; militärrådgivare vid COI, Beirut, 141017; ISW, 1504, s. 12.

¹⁹ Militärrådgivare vid COI, 141017; specialist vid Carnegie MEC, Beirut, 141017; Syrienbevakare vid OHCHR, Beirut, 141016.

²⁰ Human Rights Watch (HRW), Beirut, 141015.

²¹ Analytiker vid Carnegie MEC, 141017. Se vidare, Carnegie MEC, 150930, [länk](#).

²² Carnegie MEC, 150930.

²³ Militärrådgivare vid COI, 141017.

²⁴ Carnegie Middle East Center, “For Money or Liberty? The Political Economy of Military Desertion and Rebel Recruitment in the Syrian Civil War”, 151124, [länk](#).

²⁵ Militärrådgivare vid COI, 141017.

Syrienspecialist vid Carnegie MEC understryker dock att, en del avhopp till trots, så har den syriska arméns officerarkår i hög grad förblivit lojal, varför inga hela större stridande förband kunnat bryta sig loss. En del av förklaringen till denna lojalitet kan vara att många av officerarna kommer från den alawitiska minoriteten, men den sekteristiska dimensionen skall inte överdrivas. I många fall, inte minst i Dahiet al-Assad, Damaskus bedöms det snarare vara de privilegier som kommer med att vara anställd av armén som har haft störst lojalitetseffekt.²⁶

Under rådande konflikt har armén också dränerats av ett betydande antal dödade och skadade, innebärande att den idag eventuellt bara har ca 125-175 000 man i vapen.²⁷ Samtidigt framhåller initierade bedömare redan i juni 2013, bl.a. Yezid Sayigh vid Carnegie MEC, att den syriska armén är en ”smalare” men ”elakare” krigsmaskin [jfr al-Hassans styrkor nedan] än 2011 års modell, med mer välutvecklad kompetens för strid i bebyggelse och effektivare underrättelseutbyte mellan armé och säkerhetstjänster samt bättre koordination av separata befälskedjor mellan reguljär armé, paramilitära förband och Hizbollah. Detta sagt, är det fortfarande en utmaning att ersätta förluster av officerare inom infanteri och specialstyrkor samt specialiserad personal som stridspiloter. Mot den bakgrunden uppges man ha utvecklat en strategi för att skydda kärnområden, strategiska faciliteter, lojala befolkningscentra och försörjningsvägar med hjälp av den nya nationella folkarmén (NDF). Samtidigt som rekrytering dit reducerar inflödet av rekryter till armén, medger det tjänstgöring i hemområden och sänker därmed de politiska kostnaderna i jämförelse med ökad tvångsrekrytering i lojala samhällen med redan höga antal stridsrelaterade dödsfall. Detta till trots, har arméns behov av manskap bl.a. tydliggjorts i och med inkallelser av fler reservister.²⁸

2.1.1 Syrisk armé- och befälsstruktur, gradbeteckningar mm

Mot bakgrund av vad som framkommer närmast ovan och nedan, bör initialt understrykas att de senaste årens utveckling på marken visar att individuell lojalitet, kapacitet/duglighet och samordningsförmåga med andra inhemska och utländska miliser ser ut vara vägledande för nuvarande befälsordning. Exempelvis har den alawitiska översten [Suheil al-Hassan](#) tenderat att bli en av landets mäktigaste befälhavare. Han har bl.a. fört befäl över de samlade regerings- och lojaliststyrkorna i Aleppo.²⁹ Enligt syrisk media skall al-Hassan tillhöra ett fåtal befälhavare på marken med klartecken från högsta ort att dirigera flygvapnet (nu även det ryska) utan att alltid inhämta klartecken från överordnade, trots invändningar från vissa flygvapenofficerare. Det uppges han också i stor utsträckning ha nyttjat i samband med tämligen urskillingslösa offensiver mot civila områden som bl.a. hyser rebeller. Vidare skall han ha haft mandat att utse

²⁶ Analytiker vid Carnegie MEC, 141017; Carnegie MEC, 150930, [länk](#).

²⁷ [Syrian Observatory for Human Rights](#) uppger i augusti 2015 att man dokumenterat att minst 50570 reguljära armésoldater, 33839 stridande i regimlojala miliser och 2541 desertörer dödade under konflikten ([Lifos 35891](#)). Våren 2014 bedömdes majoriteten av dessa dödsfall ha utgjorts av alawiter, inte minst bland regimlojal milis. Uppskattningarna över antalet deserteringar varierade då mellan 40000 och 130000 hos olika källor (Al-Monitor, 140805; Brookings Doha, 1405; ISW, 1504, s. 12, [länk](#)). Se även, ISW, *The Assad Regime Under Stress: Conscription and Protest among Alawite and Minority Populations in Syria*, 141215, [länk](#).

²⁸ Carnegie MEC/Y. Sayigh, “Syria's Strategic Balance at a Tipping Point”, 130607, [länk](#).

²⁹ ISW, 1504; Al-Souria Net/The Syrian Observer, ”Who's Who: Suheil Al-Hassan”, 151125, [länk](#). Detta medan t.ex. det Republikanska gardets 104:e brigad leds av brigadgeneral Issam Zahreddine (ISW, 1504).

chefer för de nationella säkerhetskommittéerna (NSC, nedan) i Hama och Homs, samt chefer för Hamas militära säkerhetstjänst och flygvapensäkerhetstjänst. I tillägg uppges han samordna säkerheten i al-Salamiyya och Hamaregionens övriga milisledare (dock med vissa friktioner). Med stöd av iransk och libanesisk milis och pansar- och artillerielement ur 4:e armédivisionen, har han också kunnat bygga ett eget specialstyrkeförband (the Striking Force) på frivilliga från NDF, den militära säkerhetstjänsten och flygvapensäkerhetstjänsten (från Homs, Hama, Aleppo, Latakiya och Tartous), där de sistnämnda tagit sig namnet al-Nemer/Tiger Forces.³⁰ Nationellt finns fler exempel där de styrkor en officer för befäl över inte motsvarar (dvs. överträffar) vederbörandes rank, dock inte många med samma ikonstatus som al-Hassan. Detta sagt, följande.

En traditionell syrisk armékår (*faylaq* på arabiska, ca 50 000 man, 3-4 divisioner) står normalt under befäl av en fältmarskalk (*moshir*) eller general (*fariq awal*),

en syrisk division (*firqa*, 5-15000 man, 5-6 brigader/regementen) under en general (*fariq awal*), generallöjtnant (*fariq*) (alt. närmast underordnade, *imad*, *imad awal*),

en brigad (*liwa*, 2500-7000 man, 5-6 bataljoner) under en generalmajor (*liwa*) (alt. närmast överordnade, *imad*, *imad awal*),

ett regemente (*fawj*, 1500-4000 man, 3 bataljoner) under en brigadgeneral (*amid*),

en bataljon (*katiba*, 50-500 man, 4-5 kompanier) under en överste (*aqid*) (alt. närmast underordnad, överstelöjtnant/*muqaddam*), och

ett kompani (*seriyeh*, 10-80 man) under en kapten (*naqib*) (alt. närmast överordnad, major/*ra'id*).

Underordnade strukturer, uppifrån och ned, är pluton (*fasayla*, 10-50 man) och grupp/trupp (*jamaha*, 9-10 man). Underordnade grader, uppifrån och ned, är förste löjtnant (*mulazim awal*), underlöjtnant (*mulazim*, motsvarande svensk fänrik), adjutant (*musaid*), sergeant av andra graden (*raqib thani*), sergeant (*raqib*) och korpral (*'arif*). Värnpliktiga graderas från menig upp till underlöjtnant. Högre befäl är yrkesofficerare.³¹ SAA visualiseras i "[The Syrian Army: Doctrinal Order of Battle](#)".³²

I grunden är armén annars indelad i tre kårer och 13 divisioner. Nivåerna division och brigad förefaller ha varit av större betydelse för befälföringen under rådande kris, bl.a. pga. att många av befälhavarna på dessa nivåer har starka band till regimens kärna, enligt ISW och andra bedömare. Åtta av landets armédivisioner är konventionella pansardivisioner eller mekaniserade divisioner om normalt ca 15000 man, indelade i fyra manöverbrigader vardera samt extra artilleri-, luftvärns- och ingenjörsgementen. Varje armébrigad utgörs på papperet av 2500-3500 soldater, i sin tur indelade i fyra bataljoner. Artilleriregementena utgörs normalt av ca 1500 soldater indelade i tre bataljoner om 300-500 soldater.

³⁰ Al-Souria Net/The Syrian Observer, 151125.

³¹ ISW, 1303, s. 43; ISW, *The Syrian Army: Doctrinal Order of Battle*, 1302, [länk](#); HRW, "By All Means Necessary!": Individual and Command Responsibility for Crimes against Humanity in Syria, 111215, Appendix 2, [länk](#); palestinsk tidigare FN-medarbetare, 140618; Militärtjänstlag N° 30/2007, art. 53, [länk](#). Avseende värnpliktiga, se vidare avsnitt 3.1.1.

³² ISW, 1302, s. 4.

Elitförbanden

Utöver de konventionella divisionerna, finns i grunden fem specialiserade elitdivisioner: 4:e armé-/pansardivisionen (*Firqa ar-Rabia*, om ca 30 000 man), det Republikanska gardet (*Haras al-Jumhuri/Republican Guard/Presidential Guard*, om upp till 20 000 man), de s.k. Specialstyrkorna (Special Forces) samt 17:e armédivisionen³³, innehållande både brigader och manöverregementen om ca 1500 soldater, i sin tur indelade i bataljoner om 300-500 man.³⁴

Regeringssidans framgångar i strategiskt centrala områden i västra delarna av landet från våren 2013 bygger bl.a. på taktiskt utnyttjande av strikt lojala delar av den syriska armén. I sammanhanget har det Republikanska gardet, 4:e armédivisionen, Specialstyrkorna och element inom de 14:e och 15:e mekaniserade divisionerna kommit att spela centrala roller.³⁵ För att undvika ytterligare deserteringar har armén också satt in väl valda element ur de konventionella divisionerna medan de pretorianska specialstyrkorna, med en majoritet alawiter, nyttjats till fullo,³⁶ samtidigt som man satt i system att sätta enheter ur mindre pålitliga förband under de mest lojala komponenternas befäl.³⁷

Hos 4:e armédivisionen är nästan samtliga yrkessoldater och uppskattningsvis 80 procent alawiter. I och med att den tjänar som Assadregimens skyddsstyrka, är den också orienterad både mot inre och yttre hot.³⁸ Från dess centrala bas, Mezzeh, med överblick över Damaskus södra förorter har divisionen god kontroll över huvudstadens infarter, och fungerar därmed också som en av de starka sista försvarslinjerna.³⁹ Det Republikanska gardet har traditionellt rekryterat främst från flygvapnet, dvs. det vapenslag som alltid legat Hafez al-Assad närmast. Gardets officerskår utgörs nästan⁴⁰ uteslutande av alawiter, varav ett betydande antal med mycket nära band till familjen Assad. Med tiden har gardet vuxit, och utgjordes i början av rådande kris av tre mekaniserade brigader och två ”säkerhetsregementen”. Totalt sett motsvarar gardet idag en konventionell mekaniserad infanteridivision, med skillnaden att den, liksom 4:e armédivisionen, är bättre utrustad än andra divisioner och mobiliserats till fullo. I egenskap av pretoriansk styrka, har det Republikanska gardet primärt varit orienterat åt skydd mot interna hot.⁴¹ Från dess centrala baser kring presidentpalatset och Mt Qasioun, med överblick över Damaskus norra förorter, har divisionen goda möjligheter att motverka militärkupp och andra inre hot.⁴² Det Republikanska gardet utgör också ett vitalt element för regeringsstyrkorna i Aleppo.⁴³

Även Specialstyrkorna har en särställning inom den syriska armén eftersom de både fungerar som Assadregimens skyddsstyrka och samtidigt en vital komponent i den syriska försvarsmakten, dock egentligen främst motsvarande en normal lätt infanteristyrka. Beteckningen ”Special Forces” har mycket att göra med att de

³³ 17 armédivisionens bas i Raqqa slogs ut av IS i slutet av juli 2014.

³⁴ ISW, 1303.

³⁵ Brookings Doha, 1405.

³⁶ ISW, 1303.

³⁷ Brookings Doha, Op.cit.

³⁸ ISW, 1303.

³⁹ *Ibid*; analytiker vid International Crisis Group (ICG), Beirut, 130927.

⁴⁰ Ett av undantagen var Rastansonen (sunniten) Manaf Tlass, som sattes i husarrest 2011 och hoppade av i juli 2012 (son till f.d. försvarsminister Mustafa Tlass).

⁴¹ ISW, 1303.

⁴² *Ibid*; analytiker vid ICG, Beirut, 130927.

⁴³ Al-Monitor, 140314.

erhåller särskild träning och opererar som flygburen trupp. Även här utgörs större delen av officerskåren av alawiter enligt ISW, dock eventuellt endast ca hälften av soldaterna. Även att döma av de avhopp av soldater och underofficerare som ägt rum under konflikten förefaller specialstyrkorna normalt utgöras av en väsentligt större andel sunniter än 4:e armédivisionen och det Republikanska gardet. Specialstyrkornas högkvarter och tre av dess regementen är belägna vid al-Dreij militärbas bakom presidentpalatset, mellan Damaskus och den libanesiska gränsen. Specialstyrkor opererar även i mer oländig terräng, bl.a. längs Anti-Libanonkedjan. Det har också funnits en specialstyrkedivision (15:e) i högländsområdet Jabal Druze närmare den jordanska gränsen.⁴⁴

Under 2014 och 2015 har den syriska försvarsmakten fortsatt att lita mycket på elitförbanden, inte minst det Republikanska gardet och 4:e armédivisionen, i östra och västra Ghouta, Damaskus, men också som förstärkning vid många andra kritiska fronter i landet. Exempelvis har det Republikanska gardets 104:e brigad avdelat enheter till skydd för Dier ez-Zours flygbas och Dier ez-Zour city 2014, medan enheter ur det Republikanska gardets 106:e brigad och den 4:e armédivisionen deltagit i försvar av Hama militärflygplats 2014. Det Republikanska gardet avdelade också i flera omgångar nya förstärkningar till Aleppo 2014, medan den 4:e armédivisionen satte in ett betydande antal tanks till en offensiv jämte Hizbollah i Dara'a i början av 2015. Likaledes har Specialstyrkeregementen satts in i en rad snabba operationer runtom i landet, bl.a. i Idlib, Aleppo och Homs. I östra Homs har den s.k. Desert Falcons/Hawks Brigade (*Suqour al-Sahara*) satts in för att bekämpa IS under 2014-2015, medan det 47:e Specialstyrkeregementet, normalt baserat i Homs och Hama, konfronterat IS i Hasakah i slutet av 2014.⁴⁵ Exemplet är många.

Ett av de mest intressanta fallen är annars ovannämnde överste Suheil al-Hassans sammansatta specialstyrkor, som i augusti 2014 snabbt flyttades från Aleppo till norra Hama för att i november samma år sättas in i östra Homs, varefter de uppges ha varit tillbaka i Aleppo-Idlib-regionen.⁴⁶ I höst rapporteras al-Hassans styrkor tillhöra dem som prioriterats för ryskt flygunderstöd, bl.a. i samband med operationer i Jazal och kring Kweiris flygbas öster om Aleppo.⁴⁷

2.1.2 Palestinska förband i den syriska armén

År 1964 etablerades PLO:s officiella militära gren, *Jaysh al-Tahrir al-Filastini*/the Palestine Liberation Army (PLA). I sammanhanget tillskapades de tre ”brigaderna” *Ein Jalut/Ayn Jalout* i Gaza och Egypten, *Kadissiyyah/Qadisiyyah* i Irak (sedermera Syrien) och *Hiteen/Hattin/Hittin* i Syrien. Samtliga dessa brigader kom i praktiken att kontrolleras av respektive värdlands försvarsmakter. Med tiden tillkom också strukturella förändringar inom PLA, bl.a. genom 1968 års etablering av kommandostyrkorna *Quwat al-Tahrir Al-Sha'biya* (Popular Liberation Troops, även benämnd som *Liwa al-Yarmouk*/the Yarmouk Brigade) med syfte att bekämpa den israeliska ockupationsmakten i Gaza. I och med tillskapandet av the Palestine National Authority (PNA/PA), absorberades flera av PLA:s styrkor i den palestinska myndighetens säkerhetsstyrkor. I Syrien förblev dock PLA snarare ett redskap för Assadregimen än för PLO. Här sorterar PLA och dess syrisk-palestinska förband, främst brigaderna *Hittin*, *Qadisiyyah* och *Ajdnadiya*, i

⁴⁴ ISW, 1303, s. 42 ff.

⁴⁵ ISW, 1504, s. 13-14 ff.

⁴⁶ *Ibid.*; Al-Souria Net/The Syrian Observer, 151125.

⁴⁷ Al-Souria Net/The Syrian Observer, 151125.

praktiken under den reguljära syriska armén. I princip samtliga officerare, underofficerare och soldater inom PLA i Syrien är palestinier.⁴⁸ Mer under ”värnplikt för palestinier i Syrien”.

2.2 Säkerhetstjänster och lojalistmiliser

2.2.1 Säkerhetstjänsterna

De syriska säkerhetstjänsterna opererar både som underrättelsetjänster och säkerhetsstyrkor/paramilitära förband.⁴⁹ Säkerhetsapparaten uppskattas utgöras av över 100 000 anställda officerare, underofficerare och civila tjänstemän, varav majoriteten alawiter⁵⁰, men också många från andra minoriteter – och från den sunniarabiska majoriteten, bl.a. den nationelle säkerhetsrådgivaren Ali Mamlouk.⁵¹ I ovannämnda siffra ingår dock inte hela det förhållandevis stora antal personer inom försvarsmakt, polis, flygplatspersonal, utrikesförvaltning och andra statliga institutioner som rapporterar till koordinatörer vid de respektive säkerhetstjänsterna.⁵² Säkerhetstjänsterna samordnas i viss utsträckning av [Baathpartiets](#) Regional Command (*al-Qiyada al-Qutriya*) Office of National Security (”National Security Bureau”/NSB).⁵³ NSB leds av Ali Mamlouk i samråd med the Presidential Guard Office (”Private Office”) och presidentens övriga inre krets.⁵⁴ Under NSB finns 14 vidhängande National Security Committees (NSC) på provinsnivå, vars konstellation och mått av autonomi varierar beroende på vilka militära förband som har betydande närvaro i provinsen i fråga. I t.ex. Damaskus leds NSC av 4:e armédivisionen, i Homs leds den av Air Force Intelligence.⁵⁵ Något förenklat utgörs säkerhetsapparaten annars i grunden av fyra huvudpelare, med ett tjugotal kända underavdelningar/grenar vardera (enligt uppgift, totalt 48 essentiella grenar, visserligen i sin tur indelade i sektioner, avdelningar, grupper och celler, beroende på uppdrag⁵⁶):

Flygvapensäkerhets-/underrättelsetjänsten ([Air Force Intelligence Directorate/Agency/Idarat al-Mukhabarat al-Jawiyya](#)), med de centrala underavdelningarna Investigative Branch (291), Special Operations Branch och Operations Branch⁵⁷;

⁴⁸ Palestinsk tidigare FN-medarbetare, 140618; State of Palestine, Permanent Observer Mission to the United Nations, “Palestine Liberation Army”, u.å.; Refugee Review Tribunal (Australien), Research Response, Syria, 080905; IRIN, “Palestinians being drawn into the fight”, 120814; The New York Times, “Palestinians in Syria Are Reluctantly Drawn Into Vortex of Uprising”, 120630.

⁴⁹ ISW, 1303.

⁵⁰ Syrian Network for Human Rights (SNHR), *Syrian Security Branches and Persons in Charge*, u.å, [länk](#).

⁵¹ Lifos kommentar.

⁵² SNHR Op.cit.

⁵³ Se vidare, Lifos, *Baathpartiet i Syrien*, 150525, [Lifos 34847](#); HRW, 111215, Appendix 1.

⁵⁴ Specialist hos OHCHR, 130926; analytiker vid Carnegie MEC, 141017; SNHR Op.cit.

⁵⁵ Specialist hos OHCHR, 130926.

⁵⁶ SNHR, [länk](#).

⁵⁷ Systematiska mönster av tortyr har bl.a. dokumenterats vid Flygvapensäkerhetstjänsten vid Mezzeh militärflygplats, vid dess utrednings- (291) och informationsgrenar (COI, *Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic*, 150813, [länk](#); Le Caisne, *Opération César: Au coeur de la machine de mort syrienne*, 151007), men även på många andra faciliteter i landet (se HRW, *Torture Archipelago: Arbitrary Arrests, Torture, and Enforced Disappearances in Syria's Underground Prisons since March 2011*, 120703, [länk](#); HRW, 111215, Appendix 1; COI,

den militära säkerhets-/underrättelsetjänsten (Military Intelligence Directorate/Department of Military Intelligence/Shub 'at al-Mukhabarat al-'Askariyya), med de centrala underavdelningarna Military Investigative Branch, Palestine Investigative Branch (235), Communications Security and Surveillance Branch (211), Security Branches (291, 292, 293)⁵⁸;

den politiska säkerhetstjänsten (Political Security Directorate (Idarat al-Amn al-Siyasi)), med de centrala underavdelningarna Investigative Branch ("al-Feiha") och Operations Branch; samt

den allmänna säkerhets-/underrättelsetjänsten (General Intelligence Directorate/"State Security Service"/Idarat al-Mukhabarat al-'Amma = Amn al-Dawla) indelad i Investigative Branch (285), Information Security Branch (255), Internal Branch (40/251) och External Branch (300).⁵⁹ State Security sorterar formellt under inrikesministeriet, men rapporterar i praktiken direkt till Assads inre krets.⁶⁰

Vidare finns flera andra kända komponenter inom statssäkerhetsapparaten, bl.a. Criminal Intelligence/Security (*Amn al-Jana'i*) vid sidan av Nationella polis- och säkerhetsstyrkor ("Public Order Forces"), som sorterar under inrikesministeriet.⁶¹ De flesta verksamma inom säkerhetsstyrkor och underrättelseorgan är yrkesofficerare.⁶² Även värnpliktiga rekryteras dock till säkerhetstjänsterna.⁶³

2.2.2 Lojalistmiliser (NDF, Baath Battalions m.fl.)

De lojalistiska miliserna absorberar både element av minoriteter (alawiter, kristna, shiiter, druser m.fl.) och element ur den sunniarabiska majoritetsbefolkningen. Bland de mest namnkunniga inhemska miliserna ingår National Defence Forces (NDF, *Quwat ad-Difa'a al-Watani*),⁶⁴ ibland omnämnda som National Defence Army/*Jaish ad-Difa'a al-Watani*), Baath Battalions (*Kataeb al-Baath*, ibland omnämnda som Baath Brigades), olika former av medborgargarden (s.k. Popular

Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic, 140212, [länk](#), Annex V).

⁵⁸ Enligt Zaman Al Wasl, som nyligen tagit del av ett arkiv över tiotusentals arresteringsordres från syriska säkerhetstjänster, uppges den militära säkerhetstjänsten vara den utan konkurrens flitigaste, i synnerhet "Palestine Branch", och palestinier den över tid mest utsatta kategorin (Zaman Al Wasl, "Syrian intelligence issued 28,000 warrants against Palestinians: archive", 151101, [länk](#)). Systematiska mönster av tortyr har bl.a. dokumenterats vid den Militära säkerhetstjänstens grenar 215 ("Raids"), 216, 220 (Sassaområdet), 227 ("al-Mantqa"), 235 ("Palestine"), 248 ("Utredning"), 261 (Homs) och 293 (*Opération César/Le Caisne*, 151007; COI, 150813; [FN](#)). Se även HRW, 120703; HRW, 111215, Annex 1; COI, 140212, Annex V.

⁵⁹ HRW, 120703; HRW, 111215; OHCHR, 130926/ Lifos, *Centrala aktörer bakom aktuella MR-brott i Syrien*, 131213, [Lifos 31432](#). COI lyfter bl.a. fram att manliga fångar vid [al-Khatib](#), en av den Allmänna säkerhetstjänstens faciliteter i Damaskus, utsatts för sexuella övergrepp inklusive våldtäkt (COI, 150813). *Opération César/Le Caisne*, 151007, pekar bl.a. på den Allmänna säkerhetstjänstens grenar 251 och 295. Se även HRW, 120703; HRW, 111215, Annex 1; COI, 140212, Annex V.

⁶⁰ Lifos 31432.

⁶¹ OHCHR, 130926; HRW, 120703.

⁶² Lifos, 120525.

⁶³ Palestinsk tidigare FN-medarbetare, 140618; säkerhetsansvarig vid ambassad i Damaskus, 150831.

⁶⁴ Under befäl av brigadgeneral Hawash Mohamed.

Committees/*lijan sha 'biya* och ”[självförsvarstrupper](#)” mm,⁶⁵ de flesta idag absorberade av NDF) samt [andra miliser](#).⁶⁶ Miliserna uppskattas idag omfatta över 150 000 man, varav ca 60-100 000 i NDF och ca 10 000 i Baath Battalions.⁶⁷ De koordineras i princip genom [Baathpartiets](#) Regional Command Office of National Security och är underställda armén i militära operationer, men opererar annars i praktiken med långtgående autonomi och ansvarsfrihet. Med tiden har NDF blivit ”den ledande institutionen” bland de miliser som regimen uppmuntrar folk att ansluta sig till, delvis till förfång för den reguljära armén. I NDF har man anställningsavtal som löper över ett eller flera år. De yngre rekryterna kan uppvisa sina kontrakt för militära myndigheter för att få uppskov med reguljär militärtjänst. NDF-förband utgörs vanligen av lokalt förankrade personer och personer som tillhör samma religiösa grupp som invånarna i det område man opererar i. I t.ex. Homs bygger NDF främst på alawiter. I Deir al-Zour finns NDF-element från lokala sunniarabiska klaner. Även i Idlib, Hama och Dara'a finns en del sunniter i NDF, men stommen i NDF i stort är alawiter.⁶⁸ Under konfliktens gång har det allt tydligare visat sig att Iran/the Islamic Revolutionary Guard Corps (IRGC) ger ett ökande stöd till lojalistmiliser, främst NDF, för att kunna tillvarata sina intressen i Syrien både i dagsläget och om regimen skulle falla.⁶⁹

Vidare kan sägas att de olika miliserna organiseras på ett sådant sätt att de delvis konkurrerar med varandra, vilket anses gynna regimen. Inkomster genereras också genom sanktionerad plundring och bemanning av vägspärrar. Normalt finns en arméofficerare som har övergripande ansvar för en vägspärr, men det praktiska ansvaret delegeras ofta till olika miliser. För ett ovant öga kan intrycket vara att situationen är kaotisk i vissa områden och att regimen riskerar att kollapsa, men i realiteten uppges dess kärna (”den djupa staten”) fortsatt ha kontroll över praktiskt taget alla olika aktörer på marken i regeringskontrollerade områden, enligt analytiker vid Carnegie MEC. Situationen är densamma med säkerhetstjänsterna, vilka alla uppges vara lojala med regimen på basis av privilegier etc., och vinner på status quo. Ett sätt att kontrollera dem är att skapa viss konkurrens mellan dem.⁷⁰

Bl.a. i provinserna Suwayda (”Jabal Druze”/Jabal al-Arab), i Dara'a och Damaskus (Jabal al-Sheikh och stadsdelen Jaramana i sydöstra delen av huvudstaden) opererar också [drusiska miliser](#).⁷¹ En del av dessa grupper har kommit att inordnas under NDF,⁷² andra är främst lojala med egna drusiska ledare. 2015 har situationen i Suwayda varit i fokus efter att regimen på nytt försökt pressa unga drusiska män att ta värvning i armén. Drusiska värnpliktsvägrare har på senare tid mer aktivt eftersökts av armén. Under sommaren skall militär säkerhetstjänst och militärpolis

⁶⁵ Begreppet ”*Shabiha*” representerar i realiteten en rad olika mer eller mindre regimlojala eller autonoma element, allt från alawitisk maffia - varav grenar i Latakia med historisk koppling till Fawwaz al-Assad, andra mer nyetablerade i Homs med koppling till Rami Makhlouf - till TSR och regimlojala sunniklaner. I oppositionsterminologi representerar begreppet ofta helt enkelt Assadlojala element (Lund, 130724).

⁶⁶ Andra exempel på mer eller mindre lojala miliser är Syrian Socialist Nationalist Party, The Syrian Resistance (*al-Muqāwama as-Sūrīya*), assyrisk/syrianska Sootoro, palestinska PFLP-GC, Fatah Intifada, Saika och PSF (jämte shiamiliser från Libanon, [Iran/Afghanistan](#) och Irak).

⁶⁷ Lifos 35891; se vidare, ISW, 1504, s. 15-16 ff.

⁶⁸ Analytiker vid Carnegie MEC, 141017.

⁶⁹ Se vidare, Al-Monitor, "Iran hedges its bets in Syria", 151120, [länk](#).

⁷⁰ Analytiker vid Carnegie MEC, 141017.

⁷¹ Bl.a. *Jaysh al-Muwahhideen* ("Army of the Monotheists/Unitarians").

⁷² Al-Tamimi, 140729; al-Tamimi, 131113; Lund, 131202.

ha satt upp vägsräddningar och fört bort unga män. Efter allt större motstånd från lokalbor i Suwayda, förmedlades sedermera budskapet från en regeringsdelegation: ”Det är upp till er att välja mellan oss och IS...”. Strax därefter drogs regeringsstyrkor tillbaka från området i syfte att mobilisera lokalborna, men dessa reagerade istället bl.a. med krav på guvernörens och säkerhetschefens avgång.⁷³

De syriska stammarna/klanernas⁷⁴ och storfamiljernas betydelse på bägge sidor i konflikten skall inte underskattas. Där finns också exempel på splittringar.⁷⁵

Palestinska miliser

I princip ”alla palestinska organisationer” finns representerade i de palestinska lägren i Syrien, med medlemsstrukturer och milisstrukturer, där de som ingår i milis avlönas till skillnad från vanliga medlemmar.⁷⁶ Den mest namnkunniga palestinska milisen som deltagit i strider på regeringssidan, främst i och kring det (inofficiella) palestinska flyktinglägret/distriktet al-Yarmouk, Damaskus, är Popular Front for the Liberation of Palestine-General Command (PFLP-GC), under ledning av palestinern Ahmed Jibril (f.d. kapten i den syriska armén). GC uppges kontrolleras av syrisk militär säkerhetstjänst, och har under lång tid fungerat som Damaskus förlängda arm i Libanon och palestinska flyktingläger i Syrien. Den är terrorstämplad av bl.a. Australien, EU, Kanada och USA. En minoritet av de övriga palestinska fraktionerna har tagit ställning för regimen Assad. Här ingår: al-Saiqa (”Blixten”, Farhan Abul-Heija’s palestinska Baathpartigren) och Fatah al-Intifada (en liten Syrienlierad utbrytargrupp ur al-Fatah, ledd av Abu Hazem),⁷⁷ Palestinian Struggle Front (PSF) och någon ytterligare fraktion som opererar i Syrien.⁷⁸ Enligt uppgift spelar de palestinska fraktionerna ingen stor roll utanför de palestinska lägren.⁷⁹ Övriga fraktioner (med undantag för Fatah Intifada, al-Saiqa, PSF och några till) står idémässigt på oppositionens sida, men strävar efter »neutralitet». Det har dock med tiden visat sig bli allt svårare. Vidare är det helt klart palestinier som på andra sätt deltar på bägge sidor, såväl i rebellgrupper som »regimlojal» milis i form av Popular Committees »till försvar av egna områden».⁸⁰ Lokala Popular Committees med väpnade element finns i stort sett där det bor palestinier.

⁷³ Oppositionell aktivist, Damaskus, 150831; Common Space Initiative, Beirut, 150904; OCHA, Amman, 150907.

⁷⁴ Arabiska stammar indelas i *qabila* (nationella och transnationella konfederationer) och *’ashira* (individuella stammar), *fukhud* (klaner), *khams* eller *ibn ’amm* (ättlingar) samt lägsta nivån, *al-bayt* eller *a’ila* (storfamilj). De syriska stammarnas närvaro och inflytande sträcker sig generellt främst över en region i landet. Bland de »individuella» syriska stammarna ingår al-Haddadine i Aleppo och Idlib, al-Muwali i Idlib, al-Damaakhla i Idlib, Hama, Aleppo och ar-Raqqa, Bani Khalid i centrala och västra Homs och Hama, samt al-Zoubi i Dara’a och över gränsen in i norra Jordanien (se vidare, Heras, Nicholas A., O’Leary, Carole A./Jamestown Foundation, *The Tribal Factor in Syria’s Rebellion: A Survey of Armed Tribal Groups in Syria*, 130627, [länk](#)).

⁷⁵ Ett exempel av flera är Baggara stamkonfederation, med medlemmar som deltar i operationer på oppositionssidan och andra som deltar på regimsidan. Detta uppges delvis kunna förklaras med att en fjärdedel av Baggara är shiiter (Heras, Nicholas A., O’Leary, Carole A./Jamestown Foundation, 130627).

⁷⁶ Alliance of Palestinian Resistance Forces, Damaskus, 150902.

⁷⁷ Lund, 131116.

⁷⁸ Alliance of Palestinian Resistance Forces, Damaskus, 150902.

⁷⁹ UNRWA, Lebanon Field Office, 130925; advokat verksam i Damaskus, Beirut, 130925.

⁸⁰ UNRWA, Lebanon Field Office, 130925.

De fungerar i princip som NDF.⁸¹ I Aleppo finns t.ex. också *Liwa al-Quds* (al-Quds Brigade), vars främsta rekryteringsbas varit det palestinska lägret Nayrab.⁸²

En initierad palestinsk källa uppger att Halboun ("17 September") i Ayn al-Saheb, i en dal på väg från Damaskus i riktning Sednaya, är en gammal stark PFLP-GC-bas med militärförläggning, vapendepå och fängelse/förvar. Basen kan sägas vara GC:s/Ahmed Jibrils viktigaste i Syrien-Libanon jämte Beit Sahem i östra Ghouta, Damaskus, som förlorades och delvis förstördes 2013, samt an-Na'ameh nära Damour utanför Beirut. Ayn al-Saheb är bl.a. känd för att man under libanesiska inbördeskriget skall ha "examinerat" de första elitstyrkorna för Hizbollah där. Efter att GC med tiden i princip lämnat Libyens inflytelsesfär och mer renodlat hamnat inom Irans och Syriens, har också verksamheten tenderat att bli mer "välordnad", strategisk och snarare fått karaktären av militär och säkerhetstjänst i nära samarbete med Hizbollah och syrisk militär säkerhetstjänst. Jibril själv och många inom GC:s centralkommitté uppges ha nära band till den militär säkerhetstjänstens "Palestine Branch".⁸³

3. Mobilisering

Sedan en bit in i den kris som skakat Syrien sedan mars 2011 har det med jämna mellanrum kommit uppgifter, bl.a. via syriska Facebooksidor, om allmän mobilisering. Det förefaller till dags dato ännu inte ha skett, även om det uppges råda stor osäkerhet i Syrien kring vilka som riskerar att inkallas f.n.⁸⁴ Manfall och det förhållandevis stora antalet dödade i strid på regeringssidan⁸⁵ talar dock för att alltför många kommer att behöva mobiliseras. I linje med det har under 2014 och 2015 rapporterats om tydligt intensifierade rekryteringskampanjer,⁸⁶ med fler vägspärrar och militärpolisrazzior i kaféer, på arbetsplatser och i hemmen i jakt på unga män som försökt undvika militärtjänstgöring, och att reservister mobiliserats i en aldrig tidigare skådad omfattning, samtidigt som man snävat in möjligheterna för män i vapenför ålder att resa utomlands och för universitetsstudenter och statsanställda att få/förlänga anstånd/uppskov.⁸⁷

3.1 Värnplikt för syriska medborgare

Den syriska konstitutionen stipulerar att "obligatorisk militärtjänstgöring skall vara en helig plikt och reglerad i lag; att försvara hemlandets territoriella integritet och bevara statshemligheter skall vara varje medborgares skyldighet."⁸⁸ Syrisk militärtjänstgöring regleras i övrigt genom Militärtjänstlag N° 30/2007 och en rad andra presidentdekret. Dekret No. 35 av 19 mars 2011 stipulerar att den obligatoriska värnplikten fr.o.m. 1 juni 2011 kortats ned, innebärande att de rekryter som gått upp till fem års grundskola tjänstgör i 21 månader medan rekryter

⁸¹ Advokat verksam i Damaskus, Beirut, 130925.

⁸² Al-Monitor, 140314.

⁸³ Palestinsk tidigare FN-medarbetare, 140618.

⁸⁴ OCHA, Damaskus, 150831, m.fl.

⁸⁵ [SOHR](#) uppger i augusti 2015 att man dokumenterat att minst 50570 reguljära armésoldater och 33839 stridande i lojalistmiliser dödades under konflikten (35891).

⁸⁶ OCHA, 150831; samfällt källor i Damaskus, Beirut och Amman, 150831-150907.

⁸⁷ ISW, 1504, s. 12; COI, 150813; Al-Monitor, "Syrian regime pursues draft dodgers", 141222, [länk](#); The Washington Post, "Desperate for soldiers, Assad's government imposes harsh recruitment measures", 141228, [länk](#); The Daily Star Lebanon, "Mobilization efforts on the rise in Syria's war of attrition", 150130, [länk](#).

⁸⁸ The Syrian Arab Republic/SANA, *The Constitution of the Syrian Arab Republic*, approved on February 27, 2012 in popular referendum, art.46, [länk](#).

som gått längre än fem års grundskola endast tjänstgör i 18 månader.⁸⁹ I och med därefter eskalerande kris, sedermera inbördeskrig, som drabbat landet har emellertid de allra flesta inkallades tjänstgöringstid förlängts. Redan 2013 fanns många exempel där värnpliktiga de facto tjänstgjort i över tre år.⁹⁰ En syrisk armédesertör som flytt till Turkiet i början av 2013 berättar att han efter två år och två månaders tjänstgöring (och splitterskador han ådragit sig i samband med ett bombattentat under tjänstgöring i Dara'a) fått sin första permission.⁹¹

I de områden där regeringen fortfarande har full kontroll, uppges dess agenter och institutioner också generellt fortfarande ha hög ambition att upprätthålla lagar och förordningar. Detta innebär bl.a. att värnplikt fortfarande är obligatorisk för alla män⁹² och att den reguljära armén och värnpliktskontoren fortfarande i princip följer regelverk i fråga om inkallelser av värnpliktiga rekryter och reservister.⁹³ Enligt flera bevakare, bl.a. Syrienspecialist vid Carnegie MEC, inkallar man emellertid inte över hela landet.⁹⁴ Det som sedan länge tydligt bryter militärtjänstmönstret är att ingen värnpliktig får sluta. Den sista omgången frikallelser (*dawra*) skall ha ägt rum år 2011.⁹⁵ Medarbetare vid UNHCR i Beirut som intervjuat flera hundra militärvägrare och avhoppare erfar att personer som fullgjort sin militärtjänst "kvarhållits i aktiv reserv", varav en del av tiden på militärbas. De flesta sänds dock förr eller senare tillbaka till fronten.⁹⁶ Även Syrienbevakare vid OHCHR i Beirut erfar att alla som tjänstgör får sin tid förlängd, oklart hur länge. 2012 och 2013 stötte man på personer som deserterat ett år efter att deras militärtjänst skulle ha avslutats då de inte kunnat se något avslut.⁹⁷

Ett annat undantag som bekräftar regelverket är att det sedan 2013 i *praktiken* inte längre är obligatoriskt att värnpliktiga gör sin militärtjänst i regementen på distans från hemstaden i och med att potentiella armérekryter ser ut att ha tillåtits att gå direkt till NDF, Baath Battalions eller annan mer lokalt förankrad milis istället för den reguljära armén.⁹⁸ Baathmilisen, som tidigare i huvudsak utgjordes av inbitna Baathmedlemmar, uppges därför också ha blivit ett av de betydelsefulla lojalistelementen bl.a. i Aleppo.⁹⁹ Det råder dock delade meningar om detta alternativ egentligen är officiellt sanktionerat av försvarsmakten genom uttryckliga undantag eller uppskov. Uppgifter till Lifos 2015 indikerar sammantaget att armén visserligen i praktiken kan avvakta med att verkställa inkallelser av de rekryter som kan bevisa att de tjänstgör i milis, men att flertalet av dem som ingår i milis i själva

⁸⁹ War Resisters' International, 110412; Militärtjänstlag N° 30/2007, [länk](#); Sveriges ambassad i Amman, *Svar på förfrågan angående militärtjänst i Syrien m.m.*, 120603, inklusive bilagor: 1) Military Service Law; 2) kopia av militärbok; 3) Military Felonies and Misdemeanours, [Lifos 27766](#).

⁹⁰ Syrisk analytiker vid OCHA, Amman, 130930.

⁹¹ Syrisk flykting (armédesertör), Mardin, 130417.

⁹² Analytiker vid Carnegie MEC, 141017; syrisk oppositionsrepresentant, 141015; Al-Monitor, 140728. Frivilligt för kvinnor (Invisible Dog, 1306).

⁹³ Advokat verksam i Damaskus, Beirut, 141016; militärrådgivare vid COI, 141017; libanesisk journalist, Beirut, 141017.

⁹⁴ Analytiker vid Carnegie MEC, 141017.

⁹⁵ *Ibid*; libanesisk journalist, Beirut, 141017.

⁹⁶ UNHCR, Beirut, 141014.

⁹⁷ OHCHR, Beirut, 141016.

⁹⁸ Militärrådgivare vid COI, 141017; analytiker Common Space Initiative, Beirut, 150904; Udläningestyrelsen (Danmark) och Danish Refugee Council, *SYRIA: Update on Military Service, Mandatory Self-Defence Duty, and Recruitment to the YPG*, september 2015, [länk](#).

⁹⁹ Al-Monitor, 140314.

verket är sådana som redan fullgjort obligatorisk värnplikt. Enligt en av danska Udlændingestyrelsens källor förutsätter tillåtelse för tjänstgöring i NDF att vederbörande gått med där innan han inkallats till den reguljära armén. Enligt en annan kan män som värvats till lokal milis erhålla dokumentation som gör det möjligt för dem att röra sig fritt, passera militära vägspärrar etc.¹⁰⁰

3.1.1 Inkallelse, mönstring, gradering och placering mm

Unga män i vapenför ålder bör självmant rapportera till militära myndigheter. Enligt uppgift 2014 reste också vissa unga syriska flyktingar i Libanon självmant tillbaka till Syrien för att hämta ut sina militärböcker trots att de ännu inte fyllt arton år.¹⁰¹ I samband med att en ung man fyller 18 år erhåller han annars normalt skriftlig begäran om att inställa sig vid närmaste militära rekryteringskontor.¹⁰² Enligt militärrådgivare vid COI fanns innan 2011 tre huvudsakliga militära mönstrings-/rekryteringscentra i landet. Efter att ett av dessa intagits av oppositionen började olika armédivisioner organisera egna rekryteringscentra. Idag finns därför många fler.¹⁰³ Enligt HRW inkallas i princip alla med åldern inne, både i strikt regeringskontrollerade områden och i områden (patrullerade av rebeller) där lokala vapenvilor råder.¹⁰⁴ Mönstret har tidigare varit att själva kallelsen till militärtjänst överlämnas av civilpolis till rekryten i hemmet. Om personen i fråga varit oanträffbar har kallelsen överlämnats till den familjemedlem som varit hemma vid tillfället. Familjemedlemmen i fråga har i sådant fall förväntats signera kallelsen och ta emot kopia, medan originalet behållits av polisen. Kallelsen ska vara en handling (A5-format, ibland handskriven), utfärdad av rekryteringsmyndighet sorterande under Försvarsdepartementets myndighet för militärtjänstgöring, som innehåller uppgifter om rekrytens förnamn, efternamn, födelsedatum, faderns namn, moderns namn, hälsotillstånd och utbildning, samt uppgifter om att ta kontakt med den militära rekryteringsmyndigheten.¹⁰⁵ Senare uppgifter gör gällande att delgivning till dags dato fortfarande oftast sker genom lokal civilpolis, men att delgivningsbrevet normalt inte överlämnas vare sig i original eller i kopia oavsett om det signerats av personen det gäller eller anhörig.¹⁰⁶ Efter inställelse och medicinsk undersökning sänds vederbörande normalt tämligen omgående till militär introduktionsträning innan aktiv tjänstgöring. Den träningsperioden uppges dock ha reducerats avsevärt under inbördeskriget,¹⁰⁷ men förefaller variera.

Den syriska armén har i grunden en icke-sekteristisk approach. Alla landets erkända religiösa samfund och minoriteter finns därmed också representerade både bland beväringar och i officerskåren (även om alawiterna är överrepresenterade i officerskår och elitförband). Under aktiv tjänstgöring förväntas man undvika öppet religiöst uttryck.¹⁰⁸ Det råder också förbud för både värnpliktiga och reservister mot att bedriva någon form av politisk verksamhet i ett parti, förutom Baathpartiet,

¹⁰⁰ Udlændingestyrelsen (Danmark) och Danish Refugee Council, september 2015, s. 13.

¹⁰¹ UNHCR, Beirut, 141014.

¹⁰² Advokat verksam i Damaskus, 141016. Enligt Militärtjänstlag N° 30/2007, art. 6, ska registratorer i alla delar av Syrien skicka namnlistor över personer aktuella för inkallelse till rekryteringskontoren sex månader före året då de når 18 års ålder (Lifos 27766, bilaga 1).

¹⁰³ Militärrådgivare vid COI, 141017.

¹⁰⁴ HRW, Beirut, 141015.

¹⁰⁵ Sveriges ambassad i Amman, 120603.

¹⁰⁶ Udlændingestyrelsen (Danmark) och Danish Refugee Council, september 2015, s.15.

¹⁰⁷ Advokat verksam i Damaskus, 141016.

¹⁰⁸ Syrisk analytiker vid OCHA, 130930.

eller annan organisation, religiösa eller sociala fora.¹⁰⁹ Innan framväxten av NDF, Baath Battalions m.fl. har det också varit obligatoriskt att värnpliktiga gör sin militärtjänst i regementen på distans från hemstaden.¹¹⁰

Vilken militär grad den värnpliktige rekryten tilldelas har initialt främst att göra med utbildningsnivå. En värnpliktig som inte genomgått nio års grundskola blir vanligen menig. Beroende på avklarad studienivå över nio års grundskola tilldelas någon av (de syriska) graderna korpral (*arif*), sergeant (*raqib*), sergeant av andra graden (*raqib thani*) till adjutant (*musaid*). Officersrank kan i vissa fall erhållas om armén har behov av det och/eller särskild tapperhet uppvisats i fält. Vidare kan en person som har universitetsexamen, bl.a. medicin- eller ingenjörutbildning, eller doktorerat erhålla graden underlöjtnant (*mulazim*)¹¹¹ (motsvarande svensk fänrik). Det finns också möjlighet att göra hela militärtjänsten som läkare eller ingenjör inom armén, med löneersättning. Enligt lag, finns även möjlighet att göra värnplikt vid civil statlig myndighet.¹¹² Högre officerare i den syriska armén är normalt yrkessoldater. Likaså de flesta verksamma inom säkerhetsstyrkor och underrättelseorgan. Till elitstyrkorna rekryteras mestadels alawiter och få värnpliktiga.¹¹³ Enligt uppgift förekommer dock även att värnpliktiga rekryteras till säkerhetstjänsterna, inte minst till den militära. Emellertid ”inte vem som helst”, utan främst personer ur förväntat särskilt lojala samhällsgrupper.¹¹⁴ Hur urvalet går till, exakt på vilka grunder man aktualiseras och huruvida det finns möjlighet att avstå eller inte är dock i skrivande stund fortfarande oklart. Att avstå torde dock som regel vara svårt.¹¹⁵

3.1.2 Militärbok, militärkort och andra militära handlingar

Militärboken ger normalt god insyn i individens situation och historia.¹¹⁶ Den är ett centralt dokument för syriska män, som är skyldiga att bära med sig denna bok för att kunna redovisa tjänstgöringsstatus.¹¹⁷ En säkerhetsansvarig vid en ambassad i Damaskus framhåller i och för sig att unga män i Syrien inte alltid bär boken på sig om de har andra handlingar som visar tjänstgöringsstatus etc.¹¹⁸ Militärboken utfärdas av en särskild mobiliseringsmyndighet, sorterande under försvarsdepartementets myndighet för militärtjänstgöring, till alla rekryter innan militärtjänstgöring påbörjas. Varje man måste personligen uppsöka rekryteringsmyndigheten för att få en militärbok, helst innan 18-årsdagen, senast vid 19 års ålder. Av boken framgår bl.a. när tjänstgöring ska påbörjas och om värnplikt fullgjorts.¹¹⁹ I fall vederbörande erhåller beslut om uppskov och utresetillstånd, noteras även detta i militärboken.¹²⁰ En säkerhetsansvarig vid en ambassad i Damaskus framhåller i och för sig att de som har anstånd/uppskov med militärtjänst också får ett annat papper från militära myndigheter som visar att de har uppskov. Detta papper uppges kunna uppvisas i militära vägsärrar etc. istället

¹⁰⁹ Militärtjänstlag N° 30/2007, art. 41.

¹¹⁰ Al-Monitor, 140314.

¹¹¹ Militärtjänstlag N° 30/2007, art. 53.

¹¹² Militärtjänstlag N° 30/2007, art. 28.

¹¹³ Lifos, 120525.

¹¹⁴ Palestinsk tidigare FN-medarbetare, 140618; säkerhetsansvarig vid en ambassad i Damaskus, 150831.

¹¹⁵ Lifos kommentar.

¹¹⁶ Analytiker vid Carnegie MEC, 141017.

¹¹⁷ Lifos 27766.

¹¹⁸ Säkerhetsansvarig vid en ambassad i Damaskus, 150831.

¹¹⁹ Lifos 27766.

¹²⁰ *Ibid*; Migrationsverket, Asylprövningen, 141124.

för militärboken.¹²¹ Soldaten måste annars bevara militärboken inför senare potentiell inkallelse för repövning eller som reservist.¹²² Förlust av militärbok betraktas som allvarligt, och medför enligt lag böter om 1000 syriska pund innan en ny bok kan utfärdas.¹²³ Handlingen har en pärmutsida med skrift i fyra eller fem rader ovanför statsvapnet på framsidan samt ett emblem på baksidan, allt framställt med offset. I vissa fall har handlingarna dokumentnumret tryckt i högtryck någonstans på framsidan av pärmen. Färgen på pärmutsidan varierar och hittills kända färger är: grön, gul, vit, rosa och orange. Inlagan består av 48 sidor och har ett bottenmönster bestående av skrift och ett emblem i gult vilket är framställt i offset. I vissa äldre militärböcker saknas detta bottenmönster. I båda fall har de svart ledtext framställd med offset. Fotografi av innehavaren samt personuppgifter ska återfinnas på uppslag 6-7.¹²⁴

Militärkortet, som är en fotoförsedd ID-handling,¹²⁵ utfärdas vid starten av militärtjänstgöringen. Kortet erhåller rekryten i utbyte mot sitt civila ID-kort och militärbok, som förvaras hos mobiliseringsmyndigheten under tjänstgöringen. Det kan dock ibland ta några månader innan soldaten får sitt militära ID-kort. Under tiden bär han normalt ett temporärt tjänstgöringsbevis/papper. Efter att militärtjänstgöringen avslutats ska militärkortet återlämnas i utbyte mot det civila ID-kortet och militärboken.¹²⁶ Enligt uppgift från militärrådgivare vid COI och medarbetare vid UNHCR i Beirut förekommer uppgifter om att en del av dem som fått sin obligatoriska militärtjänstgöring förlängd frångästs sina militära ID-kort i syfte att förebygga deserteringar.¹²⁷ Under tiden soldaten kvarhålls i reserven, kvarhålls även vederbörandes militära ID-handlingar, varför somliga bara har sina militärbrickor eller inget alls att identifiera sig med, såvida de inte har körkort.¹²⁸ Det är i princip omöjligt att röra sig någonstans i Syrien utan ID-handlingar.¹²⁹

Yrkessoldater tar normalt anställning inom armén efter fullgjord värnplikt. När man blir professionell officerare erhåller man särskilt militärt ID-kort och bär därefter inte längre militärbok eller civila ID-handlingar. Dock förekommer även en form av militär familjebok.¹³⁰

3.1.3 Undantag/befrielse och anstånd/uppskov

Militärtjänstlagen ger möjligheter till befrielse från värnplikt för den som är ende son eller den ende ”friske sonen” i familjen, pga. allvarlig fysisk¹³¹ eller psykisk sjukdom eller permanent funktionshinder,¹³² alternativt om man redan fullgjort militärtjänst i ett annat land.¹³³ Enligt uppgift från militärrådgivare vid COI och syrisk advokat verksam i Damaskus har man inte frångått den lagstadgade regeln

¹²¹ Säkerhetsansvarig vid en ambassad i Damaskus, 150831.

¹²² Syrisk oppositionsaktivist/Reutersfotograf, 141018.

¹²³ Militärtjänstlag N° 30/2007, art. 114.

¹²⁴ Migrationsverket, ID-enheten, 131014./Lifos 33559. Kopia syrisk militärbok i 27766.

¹²⁵ Bild: [syriskt militärkort](#).

¹²⁶ Analytiker vid Carnegie MEC, 141017; Lifos 27766.

¹²⁷ Militärrådgivare vid COI, 141017; UNHCR, Beirut, 141014.

¹²⁸ UNHCR, Beirut, 141014.

¹²⁹ Militärrådgivare vid COI, 141017; Analytiker vid Carnegie MEC, 141017. Se vidare, Landinfo, *Syria: Identitetsdokumenter og pass*, 151111, [Lifos 36138](#).

¹³⁰ *Ibid*; syrisk oppositionsaktivist/Reutersfotograf, 141018.

¹³¹ Ett exempel på medicinskt tillstånd som kan ge ”frisedel” är HIV (Al-Monitor, 141027).

¹³² Militärtjänstlag N° 30/2007; syrisk analytiker vid OCHA, 130930.

¹³³ Militärtjänstlag N° 30/2007.

om befrielse från militärtjänst för ”ende sonen” i familjen.¹³⁴ Är vederbörande ende familjeförsörjare krävs utdrag ur familjeregistret samt dödscertifikat (avseende den som annars skulle ha försörjt familjen). Är personen svårt sjuk eller funktionshindrad krävs läkarintyg o.s.v.¹³⁵ En syrisk oppositionsföreträdare noterar 2013 att det under krisen trots allt har förekommit att person som är ende son i familj inkallats. Även medarbetare vid UNHCR i Beirut har tagit del av sådana uppgifter.¹³⁶ I januari 2015 uppger välinformerade källor i Beirut att regeln om undantag för ende sonen i en familj fortfarande gäller, men att det i Damaskus pågår intensiva diskussioner om att den snart kan komma att ändras mot bakgrund av allt högre mobiliseringstryck mot unga syriska män.¹³⁷ I september 2015 uppger välinformerade källor att undantaget för ende son i familj i princip fortfarande gäller, men att regeln kan upphävas vid minsta administrativa misstag, för sent inlämnad ansökan etc., eller om vederbörande anträffas utan alla papper i ordning. Man riskerar då att skickas direkt till normalt ca tre veckors militär utbildning och därefter till fronten. Detta uppges i större utsträckning drabba internflyktingar i och med att de i vissa fall har större svårigheter än andra att se till att deras ärenden handläggs i tid. Att uttryckligt rucka på denna policy, att ändra regelverket, skulle dock förmodligen orsaka problem mellan regering och befolkning i detta läge.¹³⁸

Enligt uppgift kan de som enrollerar sig i NDF i praktiken undantas från reguljär militärtjänst om de uppvisar sina kontrakt för till militära myndigheter. På detta sätt behöver de i praktiken inte göra reguljär militärtjänst.¹³⁹ Uppgifter till Lifos 2015 indikerar visserligen sammantaget att armén i praktiken kan avvakta med att verkställa inkallelser av de rekryter som kan bevisa att de tjänstgör i milis, men att flertalet av dem som ingår i milis i själva verket är sådana som redan fullgjort obligatorisk värnplikt. Enligt en syrisk analytiker fungerar det generellt så att de som inkallas och inte har möjlighet att lämna landet istället går med i en lokal milis, vilket då i praktiken ersätter reguljär tjänstgöring. Ibland utövas också påtryckningar för att få in motvilliga lokalbor i tjänstgöring exempelvis genom att dra tillbaka de arméenheter som tidigare skyddat området i fråga. Taktiken uppges vara vanlig i minoritetsområden där regeringen strävar efter balans mellan tvång och incitament. Generellt har rekryteringen emellertid blivit mer aggressiv, varför den i vapenför ålder som inte kan lämna en legitim förklaring till varför han inte tjänstgör riskerar att dras in tämligen omgående.¹⁴⁰ Enligt danska Utländingestyrelsens källor förutsätter tillåtelse för tjänstgöring i NDF att vederbörande gått med där innan han inkallats till den reguljära armén. Män som värvats till milis uppges kunna erhålla dokumentation som gör det möjligt att passera militära väspärrar etc.¹⁴¹

Annars reglerar artikel 10 i militärtjänstlagen på vilka grunder man normalt kan få anstånd/uppskov. Ansökan inges till rekryteringsmyndigheten som i sin tur skickar den till Forsvarsdepartementets Departement of Organisation and Administration för beslut. Ett uppskov gäller normalt i ett år i taget, varefter man måste ansöka på nytt. Är sökanden studerande krävs intyg från läroanstalten i fråga. Beslut om

¹³⁴ Militäråldgavare vid COI, 141017; advokat verksam i Damaskus, 141016.

¹³⁵ Sveriges ambassad i Amman, 120603.

¹³⁶ ACU, 130412; UNHCR, Beirut, 141014.

¹³⁷ Cedoca, 150119.

¹³⁸ Common Space Initiative, Beirut, 150904; IOM, Amman, 150907, m.fl.

¹³⁹ Militäråldgavare vid COI, 141017; analytiker vid Carnegie MEC, 141017.

¹⁴⁰ Common Space Initiative, Beirut, 150904.

¹⁴¹ Utländingestyrelsen (Danmark) och Danish Refugee Council, september 2015, s. 13.

uppskov ska framgå av militärboken.¹⁴² I och med dekret 33 av den 6 augusti 2014 justeras regelverket något, bl.a. avseende ekonomisk kompensation som ska betalas av personer som lever utomlands och/eller passerat åldersgränsen för inkallelse. Samtidigt förtydligas att statsanställda som inte inställer sig för tjänstgöring ska förlora sin anställning. Mest väsentligt, ändras antalet söner per familj som kan få uppskov med militärtjänstgöring. Tidigare kunde endast en son per familj erhålla uppskov. Nu gällande regelverk stipulerar följande. En son kan få uppskov under förutsättning att två till fyra bröder genomfört/genomför obligatorisk militärtjänst, frivillig tjänst eller reservtjänstgöring. Två söner kan få uppskov om fem till åtta bröder tjänstgjort. Tre kan få uppskov om nio eller fler bröder tjänstgjort.¹⁴³ Lagen ger vidare möjlighet till ett års förnyelsebart uppskov för studerande. För motsvarande högstadium/kortare gymnasiestudier finns denna möjlighet upp till 21 års ålder, för gymnasiestudier och kortare universitetsutbildning till 24 års ålder, för fyraåriga universitetsstudier till 26 års ålder, för femåriga universitetsstudier till 28 års ålder och för den som doktorerar, till 30 års ålder. Anstånd för universitetsstudier kan normalt inte förlängas för den som inte avklarat första årets universitetskurser inom en tvåårsperiod. Tidsramen kan dock förlängas med ett år om studierna i fråga bedrivs på ett främmande språk. Noteras bör att arméchefen i krigstid (som rådande) kan besluta om att alla anstånd pga. studier upphävs.¹⁴⁴

Enligt vad HRWi Beirut erfar har det på senare tid blivit väsentligt svårare att få uppskov med militärtjänst, även mot betalning. Enligt militärrådgivare vid COI uppges det bli allt svårare och dyrare att muta sig till någon form av förmån från armén.¹⁴⁵ Det uppges fortfarande gå att få uppskov på basis av universitetsstudier. Åtminstone de som redan beviljats uppskov för studier förefaller kunna fortsätta studera,¹⁴⁶ medan t.ex. vissa individer som nyss avslutat universitetsprogram också kunnat få fortsatt ettårigt uppskov på basis av vidareutbildning.¹⁴⁷ Samtidigt uppges universitetsstudenter med uppskov nu mer aktivt uppsökas för kontroll av om de närvarar på alla sina kurser, kan redovisa kurspoäng etc. Om inte, så dras de omgående in i militärtjänst.¹⁴⁸ Enligt uppgift skall det fortfarande även vara möjligt att få uppskov om man befinner sig utomlands och betalar en avgift.¹⁴⁹ Sammantaget förefaller det trots allt bli allt svårare att få eller förlänga uppskov.

3.1.4 Utreseförbud och vägspärrar

Män i åldersspannet 18-42 år som inte fullgjort militärtjänst kan ha svårt att lämna Syrien legalt då generellt reseförbud gäller för dem. Även här finns dock ett antal undantag: Enligt regelverk kan medlemmar i ett sportlag, vetenskapligt eller kulturellt sällskap ges möjlighet att lämna landet om de kan lämna tillräckliga garantier. I andra fall tillåts vederbörande endast resa under förutsättning att han lämnar borgen eller om en högt uppsatt tjänsteman agerar garant. Nivån på den

¹⁴² Sveriges ambassad i Amman, 120603.

¹⁴³ SANA, 140806.

¹⁴⁴ Militärtjänstlag N° 30/2007, art. 10.

¹⁴⁵ HRW, Beirut, 141015/Lifos 33559; militärrådgivare vid COI, 141017.

¹⁴⁶ Militärrådgivare vid COI, 141017; Al-Monitor, 141027.

¹⁴⁷ Advokat verksam i Damaskus, 141016.

¹⁴⁸ Common Space Initiative, Beirut, 150904.

¹⁴⁹ Av dekret 33 av den 6 augusti 2014 framgår att den ekonomiska kompensationen för personer som levt över fyra år utomlands ska vara 8000 USD, medan personer födda i ett arabland eller [annat] utland [och bott där] till året de fyller 18 år ska vara 2500 USD. Vidare stipuleras att de som inte genomfört obligatorisk militärtjänst och passerat åldersgränsen för inkallelse ska betala en kompensationssumma om motsvarande 8000 USD (SANA, 140806).

säkerhet (kontanter eller egendom) som ska lämnas avgörs av rekryteringskontoret baserat på den värnpliktiges rank och syftet med utlandsresan. Några kategorier har möjlighet att spendera längre perioder utomlands efter överenskommelse med rekryteringskontoret, bl.a. personer på regeringsuppdrag, personer som måste utföra ett utlandsuppdrag för ett syriskt företag och studenter med tillstånd för utlandsstudier. En yrkessoldat eller person i militärtjänst kan endast lämna landet på basis av beslut av arméns överbefälkommando eller tjänstgöring vid säkerhetstjänst.¹⁵⁰ Dekret 33 av 6 augusti 2014 undantar uttryckligen individer som passerat åldersgränsen för reservtjänstgöring från att betala borgen för att erhålla utresetillstånd.¹⁵¹ Uppgifter från Migrationsverkets asylprövning, baserade på utredningar av ett betydande antal syriska ärenden, gör också gällande att de som erhållit uppskov med militärtjänst i många fall i praktiken samtidigt kunnat ansöka om och erhålla utresetillstånd utan särskilda krav eller garantier. Vidare uppges de som beviljats uppskov från militärtjänst ha kunnat erhålla hemlandspass eller resedokument med två års giltighetstid. Vid fall där sådan giltig resehandling finns, uppges vederbörande inte heller alltid ha behövt visa upp militärbok i samband med utresa, med hänsyn till att innehav av aktuell och giltig resehandling implicerar utresetillstånd från försvarsmakten.¹⁵² Som framgått ovan, kan de som har uppskov med militärtjänst också få ett annat papper från militära myndigheter som visar att de har uppskov. Detta papper uppges kunna uppvisas i militära vägsprårrar och utresekontroll istället för militärboken.¹⁵³

I sammanhanget kan noteras att det, liksom i övriga delar av landet, är många vägsprårrar att passera mellan Damaskus och den libanesiska gränsen (Jdeidet Yabous/al-Masna'a).¹⁵⁴ Strax efter Mezze väst på väg ut ur Damaskus finns idag en stationär vägsprårr med ambitiös bevakning av den militära säkerhetstjänstens egna styrkor. Därefter, strax efter Yafour, en stationär vägsprårr där mycket rigorösa kontroller utförs av den 4:e armédivisionen. Efter det kan ibland ett par ytterligare armévågsprårrar upprättas innan en mer stationär kombinerad armé-/tullkontroll nära avfarten mot Zabadani, varefter ytterligare en armévågsprårr brukar vara upprättad ca en km innan migrations-/gränspolisens kontroll strax före själva utresekontrollen vid Jdeidet Yabous, som också bevakas av både gräns-/migrationsadministration och flera andra polisiära och militära grenar (varav de flesta vanligen mindre synliga).¹⁵⁵ Här finns definitivt risk att åka fast. Enligt uppgift från källor i Syrien blev t.ex. en 42-årig chaufför anställd av Unicef i år stoppad vid den syrisk-libanesiska gränsen och omgående förd till reservtjänstgöring.¹⁵⁶

Avseende vägsprårrar generellt i landet, bör samtidigt påpekas att de olika delarna av säkerhetsapparaten inte alltid är fullt samordnade, inte ens nödvändigtvis olika grenar inom samma huvudgren. Det kan t.ex. hända att namn på efterlysta finns listade hos militärpolis eller en gren inom den militära säkerhetstjänsten, men inte

¹⁵⁰ Militärtjänstlag N° 30/2007.

¹⁵¹ SANA, 140806.

¹⁵² Migrationsverket, Asylprövningen, 141124. Lifos har inte kunnat bekräfta dessa uppgifter via andra källor.

¹⁵³ Säkerhetsansvarig vid en ambassad i Damaskus, 150831.

¹⁵⁴ Ang. gränskontroller i norra delarna av landet, se OCHA, "Turkey-Syria: Border Crossings Status", 150911, [länk](#).

¹⁵⁵ Säkerhetsansvarig vid en ambassad i Damaskus, 150831 (jämte Lifos egna observationer, 150831 och 150902).

¹⁵⁶ OCHA, Damaskus, 150831.

hos en annan. Den ökade korruptionen uppges även kunna medföra att det trots allt finns möjligheter även för dem i vapenför ålder att lämna Syrien genom att muta sig ut även om vederbörandes namn finns listat.¹⁵⁷ Vidare kan dels sägas att situationen på många håll är mycket dynamisk både vad avser flygande vägspärrar som upprättas mer eller mindre temporärt av diverse olika aktörer, dels att det även i mer permanenta vägspärrar varierar vem, av inte sällan flera olika militära och/eller paramilitära grenar som delar på en vägspärr, som utför kontroller. I många delar av landet har armén också närmast överlåtitt helt åt NDF eller andra miliser att sköta vägspärrar i utbyte mot möjlighet till extrainkomster. Detta sagt, uppges ”vanligt folk”, dock långt ifrån alla, och på individuell basis, generellt ha möjlighet att resa över landet och passera de flesta olika former av vägspärrar, såvida det inte rör sig om rent belägrade områden. Även i sådana områden kan i och för sig lokala ”krigsherrar” se till så att nästan vadsomhelst kommer igenom, bl.a. ammunition.¹⁵⁸

3.1.5 Värnpliktsvägran och desertering

Enligt en rad Syrienspecialister kommer den som inte inställer sig i tid för militärtjänst i sedvanlig ordning att uppsökas och efterfrågas i hemmet av militär säkerhetstjänst och/eller militärpolis. De som inte fullgjort militärtjänst och försöker lämna landet den legala vägen riskerar att stoppas vid gränsen eller i någon av de många militära vägspärrarna på väg dit.¹⁵⁹ Personer som reser tillbaka till Syrien eller reser mellan rebell- och regeringskontrollerade områden i Syrien riskerar att hamna i säkerhetsscreening. I sådan framkommer bl.a. om vederbörande inte gjort militärtjänst.¹⁶⁰ Om en rekryt fastnar i vägspärr så förs han som regel först till den säkerhetstjänst som finns närvarande vid spärren - alltid någon. Därefter förs en del till förvar, där vissa utsätts för misshandel, medan vissa ”försvinner”. De allra flesta förs dock tämligen omgående till armén.¹⁶¹

Militär strafflag av 1950, med 1973 års tillägg (”Military Felonies and Misdemeanors”)¹⁶² reglerar påföljder för att inte hörsamma inkallelse till militärtjänst och desertering.¹⁶³ Straffskalan i krigstid för en person som inkallats men inte inställt sig, eller hoppar av efter att ha inställt sig men innan han anslutit sig till den enhet han stationerats vid, varierar mellan en månad och fem års fängelse, beroende på tid som förlöpt mellan inkallelse och inställelse, och på om soldaten inställt sig frivilligt eller anträffats på annat sätt. Enligt lag innebär detta:

- en till sex månaders fängelse om inställelse inom sju dagar efter given tidpunkt,
- fyra månader till två år om arresterad inom sju dagar efter given tidpunkt,
- sex månader till två år om inställelse inom tre månader efter de sju dagarna,
- ett till tre år om arresterad inom tre månader efter de sju dagarna,
- tre till fem år om frivillig inställelse tre månader senare,

¹⁵⁷ HRW, Beirut, 150903.

¹⁵⁸ UNDSS, Damaskus, 180831; Common Space Initiative, 150904; HRW, Beirut, 150903.

¹⁵⁹ Analytiker vid Carnegie MEC, 141017; militärrådgivare vid COI, 141017; medarbetare vid UNHCR, 141014; medarbetare vid Frankrikes ambassad i Beirut, 141013; samfällt källor 150831-150907.

¹⁶⁰ Medarbetare vid OCHA, Beirut, 141014.

¹⁶¹ Militärrådgivare vid COI, 141017.

¹⁶² Militär strafflag av 1950, med 1973 års tillägg/”Military Felonies and Misdemeanors” (Lifos 27766, bilaga 2).

¹⁶³ Lifos 27766.

- temporärt frihetsberövande följt av tre till fem års fängelse om vederbörande påträffas/arresteras efter att tre månader passerat. Vidare ska den som inte inställt sig i tid också genomföra militärtjänst¹⁶⁴ (efter avtjänat straff).

Enligt en libanesisk journalist straffas den som inkallats men inte inställt sig i tid för militärtjänst först med lagenlig påföljd och får därefter göra militärtjänst.¹⁶⁵ Samtidigt uppges, som framgått, finnas ett inte obetydligt antal syrier som de facto hållit sig undan militärtjänst mer eller mindre långa perioder, men vid anträffande, t.ex. återvändande från Libanon till Syrien, i princip dragits rätt in i militärtjänst. Enligt medarbetare vid UNHCR i Beirut, som intervjuat ett stort antal värnpliktsvägrare, dras de som undanhållit sig militärtjänst, genom att inte inställa sig i tid för tjänstgöring och/eller genom att ha lämnat landet och senare ertappas i landet eller i samband med återvändande till landet, i princip direkt in i armén. Det är därmed inte alla som drabbas av annan påföljd än militärtjänsten i sig.¹⁶⁶ Enligt Syrienbevakare vid OHCHR och HRW efterlyses även vissa av dem som inte inställt sig för militärtjänst. Alla efterlyses inte formellt, men kan i princip närsomhelst fastna i en vägspärr om de inte kan redovisa att de gjort militärtjänst. Säkerhetstjänster och militärpolis gör också husräder för att leta efter personer som inte gjort militärtjänst. Samtliga som anträffas eller överlämnar sig själva utreds/"screenas" av säkerhetstjänst. Vissa förs till förvar, där de också löper risk att behandlas illa, andra kan sändas direkt till armén efter screening. Sammantaget behandlas dock värnpliktsvägrare generellt mildare än desertörer, visserligen helt beroende på vad som i övrigt finns i "personakten", vad som står på ID-kortet, var man kommer ifrån, vilken familj man tillhör etc. I många fall kan hända att vederbörande förs till armén utan påföljd för att tidigare inte ha inställt sig.¹⁶⁷

Militär personal som deserterar inne i landet i fredstid kan dömas till mellan ett och fem års fängelse. Enligt militärtjänstlag dubblas påföljden för desertering i krigstid, och desertörer som flyr landet ska dömas till mellan fem och tio års fängelse.¹⁶⁸ Desertering i fält kan dock rendera i livstids fängelse om det sker under strid och dödsstraff för den som går över till fienden. Redan 2012 fanns uppgift om att soldater som vägrat lyda order skjutits ihjäl av sina överordnade.¹⁶⁹ Det rapporterades även att familjemedlemmar arresterats eller dödats i avskräckande syfte, samt att desertörer som infångas utsatts för tortyr och/eller "försvinnande".¹⁷⁰

Enligt HRW gäller generellt att alla desertörer är efterlysta och eftersökta av militära och polisiära myndigheter.¹⁷¹ Militäråtgivare vid COI uppger att vissa av de desertörer som infångas ställs inför militärdomstol, medan andra helt enkelt "försvinner". Deras familjer löper också stora risker. De officerare som först hoppade av och etablerade "Free Syrian Army" fick sina hem och i princip hela deras byar nedbrända. Idag reagerar armén normalt inte med samma kraft, men bestraffning av familjemedlemmar fortsätter. Pga. det försöker en del av dem som deserterar att få det att se ut som att de dödats i strid eller kidnappats.¹⁷²

¹⁶⁴ *Ibid.* bilaga 2, art. 99.

¹⁶⁵ Libanesisk journalist, Beirut, 141017.

¹⁶⁶ UNHCR, Beirut, 141014.

¹⁶⁷ HRW, Beirut, 141015; OHCHR, Beirut, 141016.

¹⁶⁸ Lifos 27766, bilaga 2. art. 100-101.

¹⁶⁹ Lifos, 120525.

¹⁷⁰ Sveriges ambassad i Amman, 130314.

¹⁷¹ HRW, Beirut, 150903.

¹⁷² Militäråtgivare vid COI, 141017.

Syrienspecialist vid Carnegie MEC pekar också på att det i synnerhet i de fall där vederbörande är känd kan rendera i repressalier mot desertörens familj, varför också många högrankade officerare sett till att deras familjer lämnat landet innan de själva hoppat av.¹⁷³ Enligt HRW straffas desertörer tveklöst hårt om de anträffas. Ett betydande antal av de fångar som sitter i Sednaya ökända militärfängelse är desertörer.¹⁷⁴ Även medarbetare vid UNHCR i Beirut understryker att desertörer drabbas väsentligt hårdare än värnpliktsvägrare. Om de inte straffas med döden så riskerar de åtminstone inhuman behandling och, om de överlever den, därefter att sändas tillbaka till militärtjänst.¹⁷⁵

Syrienbevakare vid OHCHR i Beirut pekar samtidigt på att många som tidigare deserterat gjort det mest pga. att de inte sett något avslut på sin tjänstgöringstid. Det är svårt att säga säkert hur alla dessa skulle behandlas vid ett anträffande i och med att förhållandevis få desertörer infångas idag. Fenomenet var överhuvudtaget vanligare i början av konflikten.¹⁷⁶ Enligt uppgift från medarbetare vid UNHCR hösten 2014 förekom då fortfarande att personer lämnade militären i samband med ett par dagars permission för att träffa familj, i princip alltid med hjälp av någon rebellgrupp, som i sin tur erbjuder möjligheten att frivilligt förena sig med rebeller eller att lämna landet.¹⁷⁷ Enligt en syrisk advokat är det dock mycket svårt att få permission.¹⁷⁸ Av allt att döma har det med tiden blivit mycket svårare att desertera från den syriska armén dels pga. omorganisation, ökade restriktioner och kontroll, dels pga. att kriget pågått så länge nu att man i många fall inte längre skulle mottas bland rebeller. Militärrådgivare vid COI menar att det nu är för sent att desertera från armén och gå över till motståndet. Ingen kommer lita på desertören i fråga, varför vederbörande i sådant fall omgående måste ta sig utomlands.¹⁷⁹

3.1.6 Amnestier

Uppgifter från den syriska staten i juli 2015 (Assads tal, "Syria belongs to those who defend her...", och presidentdekret No. 32, 2015)¹⁸⁰ indikerar att de män i vapenför ålder (18-42) som tidigare hållit sig undan värnplikt och/eller reservtjänstgöring och självmant skulle inställa sig för tjänstgöring främst riskerar just tjänstgöringen i sig.¹⁸¹ Dekretet uppges ha inneburit undantag från tillämpning av de påföljder som stipuleras i artiklarna 100-101 syrisk militär strafflag för dem som hållit sig undan eller deserterat. Amnestin skall dock inte ha omfattat dem som deserterat och vänt sina vapen mot armén.¹⁸² Det råder dock fortfarande delade meningar om i vilken utsträckning amnestin i realiteten applicerats. I synnerhet huruvida den verkligen även omfattat regelrätta desertörer. I och med att många amnestier som tidigare utfärdats under krisen (bl.a. 2014 angående frigivande av interner i syriska fängelser som inte fängslats pga. "terrorbrott" och justering av "säkerhetsstatus" för personer som vänder sig till polis och erkänner oppositionell

¹⁷³ Analytiker vid Carnegie MEC, 141017.

¹⁷⁴ HRW, 141015.

¹⁷⁵ UNHCR, Beirut, 141014.

¹⁷⁶ Syrienbevakare vid OHCHR, Beirut, 141016.

¹⁷⁷ UNHCR, Beirut, 141014.

¹⁷⁸ Advokat verksam i Damaskus, 141016.

¹⁷⁹ Militärrådgivare vid COI, 141017.

¹⁸⁰ SANA, "Decree granting amnesty on deserters", 150725, [länk](#)/Lifos, "Syrien ger amnesti åt desertörer", 150728, [Lifos 35269](#).

¹⁸¹ HRW, Beirut, 150903; Common Space Initiative, 150904; IOM, Amman, 150907.

¹⁸² Middle East Eye, "Assad grants amnesty for draft dodgers, defectors: Syrian state media", 150725, [länk](#); The Telegraph (Reuters), "Assad announces amnesty for Syrian draft dodgers to bolster army", 150726, [länk](#).

aktivitet) i praktiken inte infriats, uppges ha rätt tämligen utbredd skepsis även mot den här.¹⁸³ Försvarsmakten är dock i trängande behov av manskap, vilket tidigare,¹⁸⁴ och i kombination med sommarens amnesti indikerar att potentiella rekryter inte straffas för att ha undanhållit sig, men att de måste tjänstgöra. Problemet är därmed att man (på goda grunder) fortfarande inte vill rycka in.¹⁸⁵

3.2 Värnplikt för palestinier i Syrien

Statslösa palestinska flyktingar registrerade¹⁸⁶ som bosatta i Syrien har i grunden i princip samma skyldigheter som syriska medborgare i fråga om värnplikt.¹⁸⁷ Palestinska unga män gör därför i allmänhet värnplikt inom någon av arméns ”PLA-divisioner” i Damaskus, Homs eller Aleppo.¹⁸⁸ Enligt en välinformerad palestinsk tidigare FN-medarbetare initieras palestiniers militärtjänst som regel med 30 dagars samlings-/introduktionskurs vid PLA-bas i Masyaf (nordväst om Homs, väster om Hama). Dit kallas normalt palestinier från alla delar av landet för träning, därefter indelning i lätt infanteri, artilleri, pansar, luftvärn, kommunikation, sjukvård, administrativa uppgifter etc. De som väljs ut att bli plutonchefer (ca 120 av totalt 2-3000 rekryter) blir vanligen först kvar i Masyaf för en och en halv till två månaders ”Special Force-utbildning”, medan de som placeras som beväringar inom artilleriet efter 30 dagar generellt förflyttas till bas i Aleppo. De som placeras i pansar eller luftvärn förflyttas generellt till Homs. De som placeras inom kommunikation förflyttas generellt till Nabeq utanför Damaskus. Även de som placeras inom sjukvårdstrupp tjänstgör generellt vid medicinfakultet utanför Damaskus. Denna period pågår vanligen i sex månader. Palestinska meniga och underofficerare tjänstgör som regel resten av värnpliktstiden inom något av PLA-förbanden *Hittin* (baserad i Qatana, sydväst om Damaskus i riktning mot Golan), *Qadisiyyah* (Suweida) och *Ajdnadiya* (Golan). Vissa undantag förekommer. För rekryter med medicinsk utbildning eller ingenjörsutbildning finns också möjlighet att göra resten av militärtjänsten i syriskt förband. Tidigare kunde palestinier också vidareutbildas och söka högre positioner inom den syriska försvarsmakten, även inom flygvapnet, men denna möjlighet reducerades redan under Hafez al-Assads tid och ska, enligt uppgift, inte längre finnas.¹⁸⁹

Enligt UNRWA-medarbetare tidigare stationerad i Damaskus, syrisk advokat verksam i Damaskus och representant för Palestinian Human Rights Organization (PHRO), har palestinerna i grunden behandlats som alla andra syriska värnpliktiga, fast med en särskild, mindre aktiv roll i armén. Som framgått, erhåller de stridsträning men gör sällan mer än grundtjänst och aktiveras sällan eller aldrig i strid utan permitteras vanligen efter 18 månader.¹⁹⁰ Detta i och med att regeringen

¹⁸³ Syria Deeply/Ahmad al-Dimashqi, “Syrians Risk ‘Disappearing’ While Applying for ‘Amnesty’”, 150828, [länk](#); källor i Damaskus, Beirut och Amman, 150831-150907.

¹⁸⁴ HRW, 141015; analytiker Carnegie MEC, 141017; militärrådgivare vid COI, 141017.

¹⁸⁵ HRW, Beirut, 150903; Common Space Initiative, 150904; IOM, Amman, 150907.

¹⁸⁶ Palestinska flyktingar i Syrien är som regel registrerade både hos United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) och Ministry of Labour and Social Affairs, General Authority for Palestine Arab Refugees (GAPAR).

¹⁸⁷ Militärtjänstlag N° 30/2007, artikel 123.

¹⁸⁸ Advokat verksam i Damaskus, Beirut, 130925; UNRWA, Lebanon Field Office, 130925; PHRO, Mar Elias Camp, Beirut, 130926; palestinsk tidigare FN-medarbetare, 140618.

¹⁸⁹ Palestinsk tidigare FN-medarbetare, 140618.

¹⁹⁰ Advokat verksam i Damaskus, Beirut, 130925; UNRWA, Lebanon Field Office, 130925; PHRO, Beirut, 130926.

inte fullt litar på PLA, enligt PHRO.¹⁹¹ Palestinsk f.d. FN-medarbetare uppger samtidigt att PLA-förband, under rådande kris, bl.a. mobiliserats i Adra för att mota rebeller i Douma och övrigt i östra Ghouta till skydd mot rebellavancemang från öster – dock snarare till skydd för militära ”tillgångar”, militärfordon, vägspärrar etc. än att sättas in i direkta strider. I och med att flera av de platser palestinska förband dirigerats till utgör frontlinjer mot rebellstyrkor, uppges dock ett inte obetydligt antal palestinska soldater ha dödats, bl.a. av prickskyttar. En del palestinier uppges också ha deserterat.¹⁹²

2015 uppges militärtjänsten fortfarande vara obligatorisk för palestinier. Det skall nu röra sig om ca 5000 tjänstgörande soldater i PLA-förband under den syriska arméns militärkommando, fast i egna separata baser. Den obligatoriska värnplikten uppges bara kunna göras i dessa förband, inte i irreguljära miliser. Det uppges också fortfarande finnas palestinska officerare, med särskilda kvalifikationer, bl.a. ingenjörer, i andra delar av den reguljära syriska armén. Systemet är såtillvida fortfarande öppet för palestinier som vill göra professionell militär karriär. Det uppges dock inte röra sig om särskilt stora antal. PLA-förbanden skall också ha använts i strid, men inte i de palestinska lägren. Man skall bl.a. ha satt in PLA-förband i försvaret av Suweida flygplats och en annan flygplats i söder. Ett inte obetydligt antal palestinska soldater uppges också ha dödats i konflikten. Straffen för att undvika militärtjänst eller desertera uppges vara desamma som dem som gäller för syrier.¹⁹³

Liksom bland syriska medborgare, förekommer det också att palestinier inkallas till reservtjänstgöring. Vid sådana fall, är det inte otänkbart att de i praktiken istället kan tillåtas tjänstgöra i milis som Popular Front for the Liberation of Palestine-General Command (PFLP-GC) eller Fatah al-Intifada istället för armén.¹⁹⁴

3.3 Reservtjänstgöring

Efter fullgjord värnpliktstjänstgöring överförs syriska män som regel (på papperet) som resurs till den nationella reserven.¹⁹⁵ Alla som fullgjort värnplikt kan inkallas till reservtjänst (*ihitayat*).¹⁹⁶ Åtminstone sedan några år tillbaka har det förekommit att reservister inkallats för att fylla arméleden. Enligt Syrian Observatory for Human Rights har man sedan juli 2014 börjat inkalla reservister i större skala. I bl.a. Tartous uppgavs militärpolisen sommaren 2014 ha uppmanat tusentals som redan fullgjort sin värnplikt att inställa sig.¹⁹⁷ I slutet av oktober 2014 rapporterar källor i Damaskus att syriska säkerhetsstyrkor och militärpolis mer aktivt än tidigare börjat eftersöka män som redan har fullgjort värnplikt för att mobilisera dem i arméreserven. Ett typexempel som presenterats är en 27-årig man som fullgjort värnplikt 2010 men nyss mottagit telefonsamtal från en av Damaskus militära grenar som instruerat honom att utan dröjsmål infinna sig vid sitt rekryteringskontor i al-Midan. Vidare rapporteras om ökad kontroll på arbetsplatser och i Damaskus vägspärrar, särskilt av män i 24-35 års ålder. I vissa fall uppges

¹⁹¹ PHRO, Beirut, 130926.

¹⁹² Palestinsk tidigare FN-medarbetare, 140618.

¹⁹³ Alliance of Palestinian Resistance Forces, Damaskus, 150902.

¹⁹⁴ Palestinsk tidigare FN-medarbetare, 140618; PHRO, Beirut, 130926.

¹⁹⁵ Invisible Dog, 1306.

¹⁹⁶ Advokat verksam i Damaskus, 141016.

¹⁹⁷ SOHR/The Daily Star Lebanon, 140724.

unga män ha tvingats av lokalbussar för kontroll och därefter frihetsberövats av militärpolis. I andra fall uppges razzior utföras i vissa bostadsområden.¹⁹⁸

De reserver som normalt först aktualiseras för inkallelse vid en given tidpunkt är generellt de som relativt nyligen, upp till fem år tidigare, fullgjort sin militärtjänst. I krigstid kan de inkallas på obestämd tid. Den kategori som aktualiseras efter ovanstående är generellt de som fullgjort sin militärtjänst fem till tio år tidigare, och som normalt redan varit inkallade för repmånad. Även dessa kan i krigstid inkallas för en tidsperiod som bestäms av armékommandot. Tredje linjens reservister utgörs av dem som fullgjort militärtjänst tio till femton år tidigare, och därmed normalt redan varit återinkallade i någon form. Dessa reservister kan normalt inkallas för en tidsperiod om maximalt ett år i krigstid. Utöver dessa finns, vid fall av väpnad konflikt och då ovanstående kategorier redan inkallats, även lagstöd för inkallelse av alla män upp till 42 års ålder som gjort eller inte fullgjort militärtjänst, baserat på försvarsmaktens behov. Enligt lag ska man efter 42 års ålder inte längre finnas listad som reserv.¹⁹⁹ Enligt syriska oppositionsskällor är denna åldersgräns dock inte längre ristad i sten. Det uppges finnas exempel på 45-åringar som gör reservtjänst f.n.²⁰⁰ Enligt militärrådgivare vid COI inkallas vissa som avslutat sin värnplikt för länge sedan, dock inte alla i samma åldersgrupp. Det är svårt att se tydliga mönster.²⁰¹ Enligt syriska analytiker hos OCHA är det i praktiken generellt inte främst den åldersgrupp man tillhör som avgjort vilka som inkallas till reservtjänstgöring under rådande kris, utan snarare vilket vapenslag, t.ex. "alla" inom flygvapnet. Behovet, vapenslaget, positionen etc. är vanligen mer centrala faktorer än ålder. Om man är över 42 år gammal så ska man generellt inte längre vara aktuell för inkallelse i den nationella reserven.²⁰² Man kan därefter dock komma att betraktas som del i den "territoriella reserven"²⁰³, dvs. till lokal milis. Enligt dekret 33 av 14 augusti 2014 undantas individer som passerat åldersgränsen för reservtjänst från att betala borgen för utresetillstånd.²⁰⁴ Vidare ska minst en av bröderna i en syskonskara undantas från reservtjänstgöring om andra bröder tjänstgör i reserven.²⁰⁵

Enligt uppgift förekommer det främst att reservister (likt värnpliktiga) inkallas via traditionell skriftlig delgivning,²⁰⁶ men också via annonsering i statliga medier (TV, radio och tidningar), varefter vederbörande förväntas inställa sig vid sitt lokala inskrivningskontor. Den som inte inställer sig självmant när tidsfrist löpt ut riskerar att bli efterlyst. Enligt en analytiker vid Carnegie MEC baseras inkallelser av reservister nu på att en specifik armédivision gjort en framställan till det militära registreringskontoret (*'Idarat al-Sajalat al-Askariya*) i Damaskus med begäran om ett antal personer eller ett antal personer med särskilda kvalifikationer. Myndigheten sätter därefter samman en lista över potentiella rekryter/reservister som bor i ett visst område till det lokala rekryteringskontoret (*Sho'bat al-Tajneed*), varefter lokal polis normalt ombeds att kontakta aktuella personer för delgivning.

¹⁹⁸ Al-Monitor, 141027.

¹⁹⁹ Militärtjänstlag N° 30/2007.

²⁰⁰ Syrisk oppositionsaktivist/Reutersfotograf, 141018.

²⁰¹ Militärrådgivare vid COI, 141017.

²⁰² Syrisk analytiker vid OCHA, 130930.

²⁰³ Invisible Dog, 1306.

²⁰⁴ SANA, 140806.

²⁰⁵ Advokat verksam i Damaskus, 141016.

²⁰⁶ OCHA, Damaskus, 150831; Common Space Initiative, Beirut, 150904; IOM Amman, 150907.

Om vederbörande då inte är hemma, ombeds anhöriga att signera delgivningsbrevet, men normalt överlämnas varken original eller kopia. Pga. rådande situation/behov av manskap kan alltså även reservister utan särskilda kvalifikationer inkallas. Huvudregeln om att man inte inkallas efter 42 års ålder uppges grovt sett följas, och de flesta reservister som inkallas uppges vara i spannet 30-40 år gamla, men det uppges även förekomma att vissa personer över 42 års ålder har inkallats.²⁰⁷ Även potentiella reservister i så pass hög ålder och anställda av FN kan riskera att föras direkt reservtjänstgöring. Enligt uppgift från källor i Syrien blev t.ex. en 42-årig chaufför anställd av Unicef i år stoppad vid den syrisk-libanesiska gränsen och omgående förd till reservtjänstgöring.²⁰⁸

20 nov. 2015 publicerar Zaman Al Wasl vad de uppger vara en [lista](#) över de knappt 55 000 personer som skall ha inkallats för reservtjänstgöring 2014-2015.²⁰⁹ Av allt att döma ser många av de personer som aktualiseras där ut att vara födda på 1980- och 90-talen, och en av de äldsta vara född år 1973 (dvs. ca 42 år gammal).²¹⁰

3.4 Rekrytering till lojalistmiliser i Syrien och Libanon

Som framgått, tenderar mer lokalt förankrade lojalistmiliser, främst NDF, att bli ett mer attraktivt alternativ för unga syriska män i vapenför ålder. De rekryterar i första hand personer som redan gjort militärtjänst och mot avlöning.²¹¹ Regelrätt tvångsrekrytering ser inte ut att vara norm hos NDF eller andra miliser.²¹² Syrienspecialist hos Carnegie MEC pekar på följande orsaker till att syriska män enrollar sig: För att undvika reguljär militärtjänst, för att kunna tjänstgöra nära hemorten istället för på ett fjärran slagfält, för avlöning och bonus i form av krigsbyten, samt för att NDF är en mer flexibel organisation än armén. Militärrådgivare vid COI ger en likartad bild.²¹³ Enligt HRW kan det förekomma socialt tryck att gå med i NDF, försvara byar och heder etc. Det vore dock inte rationellt att tvångsrekrytera någon. Medlemskap bygger främst på lojalitet, förtroende, lokal förankring, släktskap och vänskap. Detta gäller i många fall även på rebellsidan.²¹⁴ Även syriska oppositionskällor uppger att rekryteringen till NDF främst sker på frivilligbasis.²¹⁵ Syrienbevakare hos OHCHR tillägger att en del kriminella också rekryterats till NDF i utbyte mot frihet. De är nödvändigtvis alltid vältränade men får vapen i händerna och bemannar vägspärrar, bl.a. i Homs och Hama. Längs kusten och i andra delar av landet förefaller NDF generellt vara mest välorganiserade.²¹⁶

NDF och the Syrian Resistance (TSR) uppges idag vara de två betydande alternativen för alawiter som inte gör reguljär militärtjänst.²¹⁷ Bägge har försökt profilera en icke-sekteristisk approach, dvs. att såväl minoriteter som sunniter välkomnas. Detta till trots har NDF i praktiken förblivit en alawitdominerad styrka,

²⁰⁷ Udlændingestyrelsen (Danmark) och Danish Refugee Council, september 2015, s.15; IOM, Amman, 150907; OCHA, Damaskus, 150831.

²⁰⁸ OCHA, Damaskus, 150831.

²⁰⁹ Zaman Al Wasl, "55 000 people required for reserve service in Syria: view the list", 151120, [länk](#); [själva listan](#) (på arabiska).

²¹⁰ Lifos kommentar.

²¹¹ UNHCR, Beirut, 141014.

²¹² UNHCR, Beirut, 141014; syrisk oppositionsrepresentant, Beirut, 141015.

²¹³ Analytiker vid Carnegie MEC, 141017; militärrådgivare vid COI, 141017.

²¹⁴ HRW, Beirut, 141015.

²¹⁵ ACU, 130412; syrisk oppositionsrepresentant, Beirut, 141015.

²¹⁶ Syrienbevakare vid OHCHR, Beirut, 141016.

²¹⁷ Al-Tamimi/Syria Comment, 140729.

i många områden främst defensiv, medan TSR tenderat att expandera sin roll utöver skydd av alawitiska och shiitiska²¹⁸ områden, till en mer offensiv roll av att ”skydda landet och hemlandet från Latakiya till Homs och Damaskus samt Aleppo”, i nära samarbete med likasinnade element.²¹⁹ NDF utgörs i stor utsträckning av minoriteter, alawiter, kristna, druser, dock inte uteslutande. Det förekommer även att NDF nyttjas en bra bit från förbandets hemområde och opererar tillsammans med andra element inom armén eller miliser. Det förekommer t.ex. att unga NDF-män från Tartous tjänstgör i Damaskus. Avlöningen tenderar alltmer systematiskt att också innefatta krigsbyten.²²⁰

De kristna minoriteterna utgör en mer komplex kategori. I västra delarna av landet tillkommer fortfarande kristna rekryter till både den reguljära armén, NDF och andra miliser. Enligt al-Tamimi förefaller en del kristna också hellre rekryteras till the Syrian Socialist Nationalist Party (SSNP), bl.a. i Homs provins (i viss friktion med NDF).²²¹ I just Salamiyya finns både NDF-folk utifrån, SSNP m.fl. närvarande, vid sidan av mer lokalt förankrade milisgrupper/beväpnade invånare (bl.a. ismailiter) som skyddar staden.²²² I samband med ”regimens” återtagande av kontrollen över den armeniska byn Kassab i norra Latakiya mot den turkiska gränsen våren 2014 var en rad miliser involverade, bl.a. TSR, NDF och Baathbataljonerna.²²³ I Hasakah provins finns en uppdelning bland de assyriska/syrianska skyddsstyrkorna mellan å ena sidan anhängare till the Syriac Union Party (SUP) med dess milis *Suturo*, som underställt sig YPG, å andra sidan den Qamishlibaserade milisen *Sootoro*, närmare regeringen. Vid sidan av dessa, förefaller the Syriac Military Council närmast vara en del av YPG.²²⁴

En syrisk advokat verksam i Damaskus och en syrisk interlokutör vid IOM i Amman framhåller att det egentligen inte är möjligt att göra sin militärtjänst i NDF, Baath Battalions eller annan paramilitär organisation istället för militärtjänst, utan att även dem som redan tjänstgör i NDF blir inkallade till armén. Detsamma uppges gälla dem som redan fullgjort militärtjänst och senare inkallas till reservtjänst.²²⁵ I kontrast till detta framhåller andra konsulterade bedömare att nämnda miliser visserligen inte erbjuds som en formell valmöjlighet för värnplikt, men att de som redan tjänstgör i NDF normalt inte blir inkallade till armén, alternativt inte riskerar att dras in i praktiken.²²⁶ Enligt vad analytiker vid Carnegie MEC erfar kan de ungdomar som gått med i NDF uppvisa sina kontrakt för att få uppskov. I praktiken behöver de därmed inte göra reguljär militärtjänst.²²⁷

3.4.1 Rekrytering till palestinska miliser

Innan krisen hade de palestinska fraktionerna i Syrien inga betydande stående väpnade styrkor inne i lägren, endast mindre vaktstyrkor i stort sett begränsade till de olika partikontoren. Med tiden har syriska myndigheter uppmanat palestinierna att själva ta bättre hand om säkerheten och ”bekämpa terrorister” i lägren, men

²¹⁸ Bl.a. de shiitiska byarna Nubl och Zahra’a utanför Aleppo.

²¹⁹ Bl.a. *majmua Badr* (“Badr Organization”) (al-Tamimi, 140729).

²²⁰ HRW, Beirut, 141015; Syrisk oppositionsrepresentant, Beirut, 141015.

²²¹ Al-Tamimi, 140729.

²²² UNDSS, Damaskus, 180831.

²²³ Al-Tamimi, 140729.

²²⁴ *Ibid.* Suturo/Sootoro är de första stavelserna i orden ”skydds- och försvarsstyrkor” på assyriska (jfr Al-Monitor, “Syrian Christian militias liberate Hasakah”, 151020, [länk](#)).

²²⁵ Syrisk advokat verksam i Damaskus, 141016; IOM, Amman, 150907.

²²⁶ Syrisk oppositionsrepresentant, 141015; libanesisk journalist, 141017.

²²⁷ Carnegie MEC, 141017.

samtidigt också använt lägren som bas för att bekämpa terrorismen själva. Mot den bakgrunden har även palestinierna fått ta till vapen och bl.a. bekämpa Jabhat al-Nusra och IS m.fl. Förhandlingar om att dessa element skall lämna lägren, inte minst al-Yarmouk och dess grannområden, har pågått länge. Idag kan sägas att ”alla” palestinska organisationer, även t.ex. (lilla) Palestinian Struggle Front (PSF), i princip finns i alla palestinska läger, med medlemsstrukturer och milisstrukturer. Till skillnad från vanliga medlemmar, erhåller de som strider avlöning. Rekryteringsmetodiken skiljer sig lite mellan olika palestinska fraktioner, men enligt Alliance of Palestinian Resistance Forces sker ingen tvångsrekrytering till någon av de palestinska fraktionerna. Även om inte alla medlemmar nödvändigtvis strider, så är de som strider för palestinska miliser som regel också medlemmar.²²⁸

Såvitt känt även för övriga konsulterade källor, sker ingen regelrätt tvångsrekrytering till PFLP-GC eller annan palestinsk milis i Syrien.²²⁹ Rekrytering av palestinier från Libanon för att strida i Syrien förekommer. Även där kan metodiken skilja sig mellan olika palestinska organisationer, men den rekrytering som sker, sker som regel alltid på frivilligbasis. PFLP-GC har t.ex. rekryterat en del i palestinska läger i Libanon, medan PSF inte gjort eller gör det.²³⁰ Avseende GC:s verksamhet i Libanon, kan i korthet sägas att de fortfarande finns representerade i flera palestinska läger, driver egna militärbaser utanför (bl.a. ovannämnda an-Na’ameh) under Hizbollahs beskydd, och att man i någon mån försörjer GC i Syrien med rekryter vid behov, dock främst mot betalning och, såvitt känt, inte heller där under tvång. Våren 2014 uppges man bl.a. ha sett till så att unga Libanonregistrerade palestinier transporterats till Sbeineh Camp nära Sayyida Zeinab, Damaskus för någon form av fortbildning.²³¹ Analytiker vid ICG och UNRWA noterar att det visserligen inte är osannolikt att det kan finnas ett visst socialt tryck i kombination med ekonomiska incitament från PFLP-GC eller andra fraktioner mot vissa palestinska familjer att ta fram rekryter. Samtidigt präglas lägren av laglöshet, med en mångfald av väpnade aktörer, varför det är svårt att generalisera. Den politiska och säkerhetsmässiga situationen ser också väldigt olika ut i olika palestinska läger: Där situationen över tid är mest komplex, i Ain el-Hilweh, konkurrerar de starkaste aktörerna, al-Fatah och Hamas, med en rad mer extrema element både i och utanför de Popular Committees (PC) som styr lägret (reglerar konflikter och skipar ”rättvisa”, men i praktiken begränsat skydd), medan t.ex. Dbaije, som är ett kristet läger saknar PC och är mer integrerat med omgivningen. Det bedöms dock som osannolikt att det skulle ske rekrytering på basis av rent tvång för att delta i strider i Syrien. Det skulle vara farligt att sätta vapen i händerna på rent ovilliga rekryter för att strida sida vid sida med syrisk trupp. Vidare bygger milis undantagslöst på avlöning.²³² Sammanfattningsvis, har medarbetare hos UNRWA inte tagit del av vederhäftig information om vare sig omfattande rekrytering eller förekomst av regelrätt tvångsrekrytering bland palestinier i Libanon för att strida för lojalistmilis i Syrien.²³³

²²⁸ Alliance of Palestinian Resistance Forces, Damaskus, 150902.

²²⁹ Bl.a. UNRWA Beirut Field Office, 141013; palestinsk tidigare FN-medarbetare, 140618; analytiker vid ICG, Beirut, 141013 och 150903, m.fl.

²³⁰ Alliance of Palestinian Resistance Forces, Damaskus, 150902.

²³¹ Palestinsk tidigare FN-medarbetare, 140618.

²³² Analytiker vid ICG, Beirut, 141013 och 150903.

²³³ UNRWA Beirut Field Office, 141013 och 150903.

3.4.2 Rekrytering till Hizbollah och andra libanesiska miliser

Enligt libanesiska källor pågår egentligen ingen betydande rekrytering till några andra Assadlojala miliser än Hizbollah i Libanon, och Hizbollah rekryterar främst enligt gängse mönster, med den skillnaden att man skruvat upp tempot. Snabbutbildade styrkor, även dem i första hand shiiter, rekryteras till Sarayya al-Muqaawama (the Resistance Brigades). De som strider för Hizbollah i Syrien har dock främst kommit ur de egna vältränade Hizbollahleden. Hizbollah är en mycket välorganiserad "stat i staten", och har ett gott rekryteringsunderlag. "Detta är ett existentiellt krig för shiiterna och Hizbollah", varför man nu t.o.m. uppges ha fler att välja bland än man tidigare haft i krig mot Israel.²³⁴ Även analytiker vid ICG i Beirut framhåller att rekrytering till Hizbollahs officiella militära gren, the Islamic Resistance, av allt att döma fortfarande sker på basis av en tämligen noggrann urvalsprocess och avlöning. Rekryterna uppges också i första hand komma från lojala shiitiska miljöer i Libanon.²³⁵ The Lebanese Resistance Brigade rekryterar i och för sig även kristna och sunniter, men dessa förband uppges generellt vara mindre vältränade, mer odisciplinerade och främst satta att vakta Hizbollahdominerade områden i Libanon, men inte att strida i Syrien. Detta sagt, så är Hizbollah definitivt i behov av ytterligare soldater, varför man också ökat de ekonomiska incitamenten och även rekryterar i yngre åldersgrupper än tidigare, även minderåriga. På senare tid har t.ex. förekommit att 15-16-åriga Hizbollahsoldater dödas i Syrien, vilket i och för sig kanske inte är så överraskande i en samhällskontext där 14-åringar ofta betraktas som "vuxna". Hizbollah och många andra libanesiska aktörer organiserar också barnläger där man får fysiskt träning, lär sig att marschera etc., dock vanligen inte direkt vapenträning. För en person som rekryterats på sådant sätt i unga år, därefter gått med i Hizbollahs väpnade gren, erhållit vapenträning, avlöning etc., kan det naturligtvis sedan vara svårt/kontroversiellt att bryta sig loss. Med hänsyn till all indoktrinering som äger rum, skulle det åtminstone innebära ett socialt stigma och en utsatt ekonomisk situation för vederbörande och hans familj. Detta sagt, bedöms Hizbollah ändå inte direkt tvinga någon att strida i Syrien. Systemet bygger snarare på en kombination av indoktrinering, ära och avlöning. Det bedöms dock finnas risk att en tjänstgörande Hizbollahsoldat som skulle vilja lämna organisationen skulle bli dödad innan "den dåliga nyheten" läckte ut i och med att desertering skulle betyda alltför dålig publicitet.²³⁶

Rekryter som ställer sig till direkt förfogande för att strida för det iranska Revolutionsgardet i Syrien uppges erhålla "rejäl lön", medan rekryter till sekulära SSNP uppges erhålla avlöning i nivå med Hizbollahkrigare. The Resistance Brigades opererar till dags dato inte i Syrien. Grenen etablerades 2009 av Hizbollah i syfte att rekrytera allierade sunniter, men enligt uppgift också i syfte att penetrera andra icke-shiitiska miljöer. 2013 uppges Hizbollah ha reducerat antalet soldater i brigaderna från ca 500 man till ca hälften. På senare tid uppges emellertid nyrekryteringen av både sunniter, kristna och druser i östra Libanon ha ökat – i syfte "att möta hotet från IS" och likasinnade på libanesiskt territorium.²³⁷ Enligt analytiker vid ICG fyller grupper som the Resistance Brigades egentligen främst ett syfte för Hizbollah att ge bilden av att deras linje även har legitimitet hos delar av

²³⁴ Libanesisk journalist, 141017.

²³⁵ Analytiker vid ICG, Beirut, 141013.

²³⁶ Analytiker vid ICG, Beirut, 150903.

²³⁷ An-Nahar/The Daily Star Lebanon, 141112.

sunnibefolkningen i landet. Brigaderna är ett helt och hållet Hizbollahstyrkt projekt, men de som ansluter sig, shiiter, sunniter, kristna, gör det vanligen inte av tvång.²³⁸

4. Miliser i de kurddominerade områdena

De kurddominerade städerna och byarna i norra och nordöstra Syrien, ”Rojava” (”Västra Kurdistan”, i kurdisk terminologi)²³⁹ kontrolleras/domineras av [Partiya Yekîtiya Demokrat \(PYD\)](#)/Democratic Union Party, under ledning av Saleh Muslim Muhammed, och dess väpnade gren Yekîneyên Parastina Gel (YPG)/People’s Defence Corps/Units, under befäl av Slipan Hemo. Vid mitten av 2014 uppgav YPG att de hade ca 50 000 soldater att tillgå, medan oberoende källor uppskattade antalet till ca 30 000. Oavsett vilken av siffrorna som då låg närmast sanningen, så ökade antalet stridande för YPG markant under hösten 2014²⁴⁰ och ser ut att ha fortsatt att göra det under 2015. I praktiken har YPG sedan 2014 även varit nära allierade (mot IS) med element ur den arabiska rebellrörelsen. Under hösten 2015 har YPG än tydligare markerat denna allians genom offentliggörandet av koalitionen [”Syrian Democratic Forces”](#) med allierade Burkan al-Furat, arabiska klaner och syriansk milis. Dessa styrkor rycker nu fram mot IS i [nordöstra Syrien](#).²⁴¹ I vissa områden i ”Rojava” är situationen mer sammansatt än andra. Invånarna i storstaden Qamishli i nordost utgörs av en mix av kurder (majoritet), araber och kristna assyrier eller syrianer (från minst sju olika samfund)²⁴² jämte internflyktingar från bl.a. Aleppo, Homs, Deir al-Zor och al-Raqqah. Olika distrikt kontrolleras av olika styrkor, från kurdiska Asayish/säkerhetsstyrkor under PYD och reguljära regeringsstyrkor till NDF och syrianska miliser.²⁴³ I och med YPG:s rötter i PKK²⁴⁴ kan sägas att man har drygt trettio års erfarenhet av gerillakrigföring och strikt militär disciplin att bygga vidare på, till skillnad från många andra miliser i inbördeskrigets Syrien. YPG har också pö om pö institutionaliserats till en närmast reguljär värnpliktsarmé med militärakademi och ledningsstab i form av ett högre militärråd baserat i Dêrik/al-Malikiyah. I YPG

²³⁸ Analytiker vid ICG, 141013.

²³⁹ Det f.n. expanderande ”Rojava” har (av PYD med allierade) indelats i tre lokalstyrda ”kantoner”: Êfrîn (’Afrin), Kobanê (’Ain al-’Arab) och Cezîre (al-Jazirah) (Lifos, *Förhållanden i syriska områden under PYD-kontroll*, 150520, [Lifos 34781](#)).

²⁴⁰ Lifos 34781.

²⁴¹ Ekurd Daily, ”Syrian Kurds, Arabs form joint military force, called ‘Syrian Democratic Forces’”, 151012, [länk](#); Agathocle de Syracuse, ”SDF/YPG offensive in East Hasakah (Nov 5, 2015)”, [länk](#).

²⁴² Av de 11 kyrkorna i Qamishli är fyra syrisk-ortodoxa, två assyriska, en romersk-katolsk, en kaldeisk (katolsk), en armenisk-katolsk, en armenisk-apostolisk och en protestantisk. Majoriteten av de kristna i staden definierar sig som etniska assyrier/syrianer.

²⁴³ Bl.a. *Sutoro*, bildad av Syriac Union Party (SUP). Qamishli stad är delad mellan YPG och regim/säkerhetstjänst jämte regimlojala miliser, bland dem NDF och dess allierade syrianska *Sootoro*/”Syriac Protection Office” (Lifos 34781). *Sutoro/Sootoro* är de första stavelserna i de assyriska orden ”skydds- och försvarsstyrkor” (Al-Monitor, 151020). I mars 2015 framhåller representant för ADO i National Coalition of Syrian Revolution and Opposition Forces att assyrierna i Jazirah militärt nu är delade i tre: Ett antal strider i regimlojala miliser, en del med YPG medan många nu också ingår i egna miliser, bl.a. ”Byarnas väktare”. YPG kontrollerar i praktiken mycket av landsbygden i Hasakah provins, med stöd av nämnda grupper, al-Shammar och andra klanelement. Kurdiska Asayish kontrollerar centrala delar av städer/byar i området, lokalt i samordning med NDF, här i form av en ca 500 man stark milis från de arabiska klanerna al-Sharabiyin och al-Taie från Qamishli och Hasakah. Armén håller fortfarande ställningar vid Qamishli flygplats samt delar av stadskärnorna i Qamishli och Hasakah (Lifos 34781).

²⁴⁴ Partiya Karkarane Kurdistan/Kurdistan Workers’ Party.

ingår också kvinnoförbundet Yekîneyên Parastina Jinê (YPJ)/Women's Protection Units. Vid sidan av dessa opererar kurdiska säkerhetsstyrkor (/säkerhetspolis), Asayish. De uppges uppgå till ca 25 000 personer, vars främsta ansvar är att svara för säkerhet i städerna. Asayish har åtta polisstationer i 'Afrin, sex i 'Ain al-'Arab och 13 i al-Jazirah. De driver även fängelser för långtidsförvar.²⁴⁵

4.1 Rekrytering till militärtjänst i de kurdiska områdena mm

Uppgifter från initierade bedömare gör gällande att den syriska försvarsmakten i princip upphörde att gå ut med inkallelser till militärtjänst i kurddominerade områden i samband med att PYD/YPG tog över kontrollen i mitten av 2012. Invånare i de områdena (som enrollerat sig hos YPG eller utför s.k. självförsvarsplikt) skall därmed i praktiken vara undantagna från militärtjänst sedan dess.²⁴⁶ Enligt bedömare vid UNAMI:s regionkontor i Arbil är det dock oklart om den syriska försvarsmakten helt slutat rekrytera värnpliktiga eller reservister i områdena.²⁴⁷ Under hösten 2014 förekom åtminstone uppgifter om att man vänt sig till personer under 42 års ålder anställda vid ett antal statliga myndigheter i de kurddominerade områdena för att de skulle göra sig tillgängliga som reservister, med varning om att de annars riskerade att bli uppsägning.²⁴⁸ Vidare uppges medarbetare vid UNHCR i Arbil i mars 2015 att syriska flyktingar anför risk för rekrytering till syrisk militärtjänst även i kurdiska områden.²⁴⁹ Lifos bedömning är att eventuella rekryteringsförsök i så fall möjligen äger rum i regeringskontrollerade enklaver och främst riktas mot andra kategorier än kurder.

Avseende YPG/J och Asayish kan i korthet sägas att de tillhör de få väpnade aktörer i Syrien som, åtminstone lokalt och periodvis, tillämpat mer eller mindre systematisk tvångsrekrytering. Det ser dock inte ut som kvinnor/flickor tvångsrekryterats i någon betydande omfattning – även om deras aktiva deltagande i försvar av kurdiska områden starkt uppmuntras. Det har också förekommit att man rekryterat minderåriga, vilket visserligen både YPG och Asayish uppges sig ha ambition att avveckla. Sedan 2014 har man också infört ett reglerat generellt värnpliktssystem med ”självförsvarsplikt”.²⁵⁰

De betydande väpnade aktörer i Syrienkonflikten, utöver YPG och reguljär armé, som i vissa områden applicerat systematisk tvångsrekrytering, uppges vara IS²⁵¹ (åtminstone en son i varje familj i de områden man kontrollerar i Dier ez-Zour provins, av allt att döma även i Raqqa²⁵²), Jabhat al-Nusra och vissa andra extremistelement.²⁵³ Uppgifter om tvångsrekrytering till *Jaysh al-Islam* (Islams Armé), under ledning av Zahran Alloush i Douma, östra Ghouta, Damaskus har också förekommit.²⁵⁴ Fler undantag kan finnas. Det förekommer t.ex. uppgifter som indikerar att rekryteringen till vissa [Iranstyrda shiamiliser](#) i praktiken kan

²⁴⁵ Lifos 34781.

²⁴⁶ Analytiker vid Carnegie MEC, 141017; militärrådgivare vid COI, 141017.

²⁴⁷ Lifos 34781.

²⁴⁸ KurdWatch, “Al-Hasakah: Regime wants to call up reservists”, 141208, [länk](#).

²⁴⁹ Lifos 34781.

²⁵⁰ Se vidare, Lifos 34781, s. 15 ff; Udlændingestyrelsen (Danmark), *SYRIA: Military Service, Mandatory Self-Defence Duty and Recruitment to the YPG*, 150226, [länk](#); och Udlændingestyrelsen (Danmark) och Danish Refugee Council, *SYRIA: Update on Military Service, Mandatory Self-Defence Duty, and Recruitment to the YPG*, 1509, [länk](#), s.21 ff.

²⁵¹ Syrisk oppositionsrepresentant, Beirut, 141015.

²⁵² COI, 150813, III, B. s.7, [länk](#); Lifos 35891.

²⁵³ HRW, 141015.

²⁵⁴ Oppositionell aktivist, Damaskus, 150831.

innehålla ett mått av tvång.²⁵⁵ Enligt en syrisk analytiker vid Common Space Initiative varierar rekryteringsmönstret både inom och mellan olika väpnade oppositionsgrupper i landet, men rebellers möjlighet att rekrytera styrs i hög grad av förmåga att avlöna rekryter. Studier visar att de flesta som går med i en rebellgrupp gör det av någon form av ”övertygelse”, men ungefär en tredjedel av de stridande uppges göra det av främst ekonomiska skäl. 25-30% av den arbetsföra befolkningen i rebellkontrollerade områden är beroende av rebellgrupper för överlevnad. Ca 20% bedöms vara direkt eller indirekt involverade i striderna och tjäna sin inkomst på detta sätt. De som lämnar rebellgrupper uppges ofta göra det medan de är i Turkiet för att få vård eller semester.²⁵⁶ Ett inte obetydligt antal har också lämnat de grupper som inte kunnat betala och gått vidare till dem som kan.²⁵⁷ Ekonomin/utkomstens betydelse för rekrytering ser även ut att vinna stöd av en aktuell studie från Carnegie MEC.²⁵⁸

Sammanfattande kommentar/slutsatser

Oaktat att inga hela syriska arméförband gått över till rebellsidan eller hoppat av, och även antalet individer som lyckas desertera tenderat att minska över tid, så är 2015 års syriska försvar inte detsamma som 2011 års. En förhållandevis stor sunnidominerad värnpliktsarmé har med tiden förvandlats till en mix av decimerad reguljär armé, paramilitära förband/irreguljära syriska miliser och utländska stödelement - mest väsentligt, Hizbollah – med tillskott av iransk stridsdoktrin/iranska element och iranska taktiska vapen, och nu senast ryskt flygvapen. Den kan sammantaget vara mer ändamålsenlig för modern urban krigföring och skydd av kärnområden, men har uppenbarligen också lidit stora förluster och är därmed fortsatt i stort behov av manskap. Mot denna bakgrund inkallas fortfarande i princip alla myndiga manliga invånare i regeringskontrollerade områden, oavsett religiös eller etnisk tillhörighet, till obligatorisk värnplikt i den reguljära armén. Tjänstgöringstiden för dem som genomför sin obligatoriska värnplikt har sedan länge i praktiken förlängts på obestämd tid. Försvarsmaktens ambition att försöka verkställa inkallelser ser också ut att öka i folktäta regeringskontrollerade områden. Ambitionen att försöka verkställa inkallelser i områden där YPG har ett starkt inflytande och själva rekryterar uppges dock sedan länge och fortsatt vara väsentligt lägre. Lagrum för ”frisedel” eller uppskov appliceras fortfarande men tenderar i praktiken att krympa. Det uppges i vissa fall även ha förekommit att unga män med anstånd/uppskov pga. studier, eller undantag pga. att de är ende son i familj, har förts till militärtjänst om de inte burit beviset på anstånd eller undantag med sig när de kontrollerats i militär vägsprär. Även reservister i olika åldrar inkallas idag i större omfattning än tidigare, i första hand sådana som relativt nyligen tjänstgjort, i vissa fall också personer över 40 år gamla, vanligen beroende på kompetens/behov. I skrivande stund kan dock ännu inte sägas råda allmän mobilisering till reguljär armé.

Sommarens amnesti till trots, är Lifos bedömning att de som tidigare deserterat och de få som nu skulle lyckas desertera och deras anhöriga sannolikt fortsatt löper stora risker vid ett eventuellt påträffande i Syrien. Tidigare uppgifter och uppgifter från den syriska staten i juli i år indikerar i och för sig att de män i vapenför ålder

²⁵⁵ The Washington Institute, “Iran's Afghan Shiite Fighters in Syria”, 140603, [länk](#).

²⁵⁶ Noteras bör att befolkningen i rebellkontrollerade områden har sjunkit flera miljoner under konfliktens gång (Common Space Initiative, Beirut, 150904).

²⁵⁷ Al-Monitor, 141120.

²⁵⁸ Carnegie Middle East Center, “For Money or Liberty? The Political Economy of Military Desertion and Rebel Recruitment in the Syrian Civil War”, 151124, [länk](#).

som tidigare hållit sig undan värnplikt eller reservtjänstgöring och självmant skulle inställa sig för tjänstgöring (i realiteten försvinnande få) främst riskerar just tjänstgöringen i sig i och med att försvarsmakten är i trängande behov av manskap. Detta under förutsättning att inget annat ”problematiskt” finns i den personliga dossiern, vilket vanligen framkommer vid den säkerhetsutredning den militära säkerhetstjänsten genomför innan man skickas till utbildning och därefter tämligen snart i fält. Parallellt tenderar lojalistmiliser, mest väsentlig NDF, att fylla de luckor som militärvägrare och dödsoffer efterlämnat, och har i praktiken också blivit ett mer attraktivt tjänstgöringsalternativ. Försvarsmakten ser dock inte ut att regelmässigt medge uttryckligt undantag för dem som ingår i milis om de inte redan fullgjort värnplikt, men förefaller i många fall inte göra större ansträngningar för att verkställa deras inkallelser, och bedöms mer uttryckligt medge undantag för dem som kan bevisa att de nu tjänstgör i milis men annars skulle ha inkallats som reservister. Rekryteringsmetodiken till miliser kan säkert variera något över landet och mellan olika lojalistelement, men just lojalitetsprinciper och avlöning ser ut att vara norm – inte regelrätt tvångsrekrytering. Avseende YPG/J kan dock sägas att de tillhör de få betydande väpnade aktörer i Syrienkonflikten (utöver försvarsmakt, vissa extremistgrupper och andra utländska element) som tillämpat mer eller mindre systematisk tvångsrekrytering och rekrytering av minderåriga. Sedan 2014 har man infört en form av reglerat värnpliktssystem med ”självförsvarsplikt”.

Källor och referenser

Muntliga källor/möten

Common Space Initiative, Beirut, 150904.
General Authority for Palestine Arab Refugees (GAPAR), Damaskus, 150902.
Human Rights Watch (HRW), Beirut, 150903.
International Crisis Group (ICG), Beirut, 150903.
International Organization for Migration (IOM), Amman, 150907.
Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), Amman, 150907.
Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), Damaskus, 150831.
Office of the UN Special Envoy for Syria, Damaskus, 150901.
Oppositionell aktivist, Damaskus, 150831.
Säkerhetsansvarig vid en ambassad i Damaskus, 150831.
The Alliance of Palestinian Resistance Forces, Damaskus, 150902.
United Nations Department of Safety and Security (UNDSS), Damaskus, 150831.
United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) Beirut Field Office, 150903.
UNRWA, Damaskus, 150901.
World Food Programme (WFP), Damaskus, 150901.
World Health Organization (WHO), Damaskus, 150831.

Analytiker vid Carnegie MEC, Beirut, 141017.
Frankrikes ambassad i Beirut, 141013.
HRW, Beirut, 141015.
ICG, Beirut, 141013.
Internationell humanitär organisation, Beirut, 141015.
Libanesisk journalist, Beirut, 141017.
Militärrådgivare vid COI, Beirut, 141017.
OCHA, Beirut, 141014.
OHCHR, Beirut, 141016.

Palestinsk tidigare FN-medarbetare, Sverige, 140618.
Syrisk advokat verksam i Damaskus, Beirut, 141016.
Syrisk oppositionsaktivist/Reutersfotograf, Beirut, 141018.
Syrisk oppositionsrepresentant, Beirut, 141015.
UNHCR, Beirut, 141014.
UNRWA Lebanon Field Office, Beirut, 141013.

Kurdish National Council (KNC), Arbil, 130413.
Kurdistan Regional Government (KRG), presidentrådgivare i Syrienfrågor, Arbil, 130414.
OHCHR, Beirut, 130926.
Palestinian Human Rights Organization, Mar Elias Camp, Beirut, 130926.
Syrian National Coalition's Assistance Coordination Unit (ACU), Gaziantep, 130412.
Syrisk advokat verksam i Damaskus, Beirut, 130925.
Syrisk analytiker vid OCHA, Amman, 130930.
Syrisk armédesertör, Mardin, 130417.
Syrisk f.d. student/värnpliktsvägrare, Mardin, 130417.
Säkerhetsansvarig vid företag med produktion i Syrien, Gaziantep, 130412.
UNRWA Lebanon Field Office, Beirut, 130925.

Publicerat material (elektroniska och tryckta källor)

Agathocle de Syracuse, "SDF/YPG offensive in East Hasakah (Nov 5, 2015)", [länk](#).
Agathocle de Syracuse, "Syria Conflict Interactive Map (2 Nov 2015)", [länk](#).
Al-Monitor, "Iran hedges its bets in Syria", 151120, [länk](#).
Al-Monitor, "What will control over Aleppo's military base mean for Assad?", 151115, [länk](#).
Al-Monitor, "Has Syria been a military success for Iran?", 151111, [länk](#).
Al-Monitor, "After Iranian, Russian military advances Syrian opposition suffers setback in Aleppo", 151030, [länk](#).
Al-Monitor, "The Russian, Iranian, Hezbollah military triangle", 151102, [länk](#).
Al-Monitor, "Syrian Christian militias liberate Hasakah", 151020, [länk](#).
Al-Monitor, "Syrian regime pursues draft dodgers", 141222, [länk](#).
Al-Souria Net/The Syrian Observer, "Who's Who: Suheil Al-Hassan", 151125, [länk](#).
Carnegie EFIP, Syria in Crisis/Aron Lund, «Strategic Implications of Assad's Victory at Kweiris», 151110, [länk](#).
Carnegie Middle East Center/Kheder Khaddour, "Assad's Officer Ghetto: Why the Syrian Army Remains Loyal", 150930, [länk](#).
Carnegie Middle East Center, "For Money or Liberty? The Political Economy of Military Desertion and Rebel Recruitment in the Syrian Civil War", 151124, [länk](#).
Ekurd Daily, "Syrian Kurds, Arabs form joint military force, called 'Syrian Democratic Forces'", 151012, [länk](#).
Human Rights Watch (HRW), *Torture Archipelago: Arbitrary Arrests, Torture, and Enforced Disappearances in Syria's Underground Prisons since March 2011*, 120703, [länk](#).
HRW, "No One's Left": *Summary Executions by Syrian Forces in al-Bayda and Baniyas*, 130913, [länk](#).
HRW, "By All Means Necessary!": *Individual and Command Responsibility for Crimes against Humanity in Syria*, 111215, [länk](#).

Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic (COI), *Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic*, 150813, [länk](#).

Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic (COI), *Report of the Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic*, 140212, [länk](#).

Institute for the Study of War (ISW), *An Army in All Corners: Assad's Campaign strategy in Syria*, Middle East Report 26, 1504, [länk](#).

ISW, *The Assad Regime Under Stress: Conscription and Protest among Alawite and Minority Populations in Syria*, 141215, [länk](#).

ISW, *The Assad Regime: From Counterinsurgency to Civil War*, Middle East Security Report 8, 1303, [länk](#).

ISW, *The Syrian Army: Doctrinal Order of Battle*, 1302, [länk](#).

KurdWatch, "Law on compulsory military service passed", 141222, [länk](#).

KurdWatch, "Duty of self-defense", 'Amudah, 13 juli 2014 (lag om självförsvarsplikt, engelsk översättning), 141222, [länk](#).

KurdWatch, "Al-Hasakah: Regime wants to call up reservists", 141208, [länk](#).

Le Caisne, Garance, *Opération César: Au coeur de la machine de mort syrienne*, Stock, 151007, ISBN 978-2-234-07984-7.

Landinfo, *Syria: Identitetsdokumenter og pass*, 151111, [Lifos 36138](#).

Lifos, *Baathpartiet i Syrien*, 150525, [Lifos 34847](#).

Lifos, *Förhållanden i syriska områden under PYD-kontroll*, 150520, [Lifos 34781](#).

Lifos, *Lägesanalys: Syrien*, 151014, [Lifos 35891](#).

Lifos, *Syrien: Utfärdande av pass, resedokument och andra officiella handlingar*, 150907 (åtkomstbegränsning), [Lifos 35953](#).

Middle East Eye, "Assad grants amnesty for draft dodgers, defectors: Syrian state media", 150725, [länk](#).

OCHA, "Turkey-Syria: Border Crossings Status", 150911, [länk](#).

Syria Comment, "Footnotes on the SSNP – Comments from Nouhad Samaan, Head of SSNP in Homs", 150102, [länk](#).

Syria Deeply/Ahmad al-Dimashqi, "Syrians Risk 'Disappearing' While Applying for 'Amnesty'", 150828, [länk](#).

Syrian Arab News Agency (SANA), "Decree granting amnesty on deserters", 150725, [länk](#)/Lifos, "Syrien ger amnesti åt desertörer", 150728, [Lifos 35269](#).

The Carter Center, *Syria Conflict Update*, 151030, [länk](#).

The Carter Center, *Syria Frontlines Update*, 151009, [länk](#).

The Carter Center, *Russia's Intervention October 8, 2015*, 151008, [länk](#).

The Daily Star Lebanon, "Mobilization efforts on the rise in Syria's war of attrition", 150130, [länk](#).

The Telegraph (Reuters), "Assad announces amnesty for Syrian draft dodgers to bolster army", 150726, [länk](#).

The Washington Institute for Near East Policy/Fabrice Balanche, "Military Situation in Syria: September 2015", [länk](#).

The Washington Institute/Philip Smyth, "Iran's Afghan Shiite Fighters in Syria", 140603, [länk](#).

The Washington Post, "Desperate for soldiers, Assad's government imposes harsh recruitment measures", 141228, [länk](#).

Udlændingestyrelsen (Danmark) och Danish Refugee Council, *SYRIA: Update on Military Service, Mandatory Self-Defence Duty, and Recruitment to the YPG*, september 2015, [länk](#).

Udlændingestyrelsen (Danmark), *SYRIA: Military Service, Mandatory Self-Defence Duty and Recruitment to the YPG*, 150226, [länk](#).

UNSC, *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolutions 2139 (2014), 2165 (2014) and 2191 (2014)*, 150910, [länk](#).

Zaman Al Wasl, "55 000 people required for reserve service in Syria: view the list", 151120, [länk](#); [själva listan](#) (på arabiska).

Zaman Al Wasl, "Syrian intelligence issued 28,000 warrants against Palestinians: archive", 151101, [länk](#).

Övriga referenser (ur Lifos 33559, avställd):

AFP/Your Middle East, "Syrian Regime executes Free Syrian Army colonel", 120130, [länk](#).

Al-Akhbar, "Syrian men of military age on edge as army steps up reserve measures", 141120, [länk](#).

Al-Monitor, "Syrian youth worry about draft", 141027, [länk](#).

Al-Monitor, "Syrian Alawites horrified by rising death toll", 140805, [länk](#).

Al-Monitor, "Pro-regime Syrians take risks to dodge draft", 140728, [länk](#).

Al-Monitor, "Pro-regime Sunni fighters in Aleppo defy sectarian narrative", 140314, [länk](#).

Al-Monitor, "Syrian Baath militia commander goes rags-to-riches", 131120, [länk](#).

Al-Tamimi, A.J./Syria Comment, "Minority Dynamics in Syria", 140729, [länk](#).

Al-Tamimi, A.J., "A Case Study of 'The Syrian Resistance', a Pro-Assad Militia Force", 130922, [länk](#).

Al-Tamimi, A.J., "The Desert Falcons: An Elite Pro-Assad Force", 140408, [länk](#).

An-Nahar/The Daily Star Lebanon, "Hezbollah recruiting non-Shiites for ISIS fight: report", 141112, [länk](#).

ANSamed, "Syria: regime calls up reservists, declares state of alert", 130312, [länk](#).

AP, "Syria crisis causes spike in draft-dodging", 120606, [länk](#).

Asharq al-Awsat, "Al-Assad attempts to win back defectors with general amnesty", 120503, [länk](#).

Brookings Doha Center/Charles Lister, "Dynamic Stalemate: Surveying Syria's Military Landscape", 1405, [länk](#).

Caerus, *Mapping the Conflict in Aleppo, Syria*, 140201, [länk](#).

Carnegie MEC/Yezid Sayigh, "Syria's Strategic Balance at a Tipping Point", 130607, [länk](#).

Cedoca – Documentation and research unit – Desk Menasia, (e-post) 150119.

Geerdink, Frédérique/Beaconreader.com, "Syrian Kurds pledge to end use of child soldiers", 140705, [länk](#).

CIA, *The World Fact Book*, "Syria", "Military Branches" (2013), [länk](#).

GlobalSecurity.org, Military, "Syrian Arab Army", u.å, [länk](#).

GlobalSecurity.org, Military, "Syrian Arab Air Force", u.å, [länk](#).

GlobalSecurity.org, Military, "Syrian Arab Navy", u.å, [länk](#).

Heras, Nicholas A., O'Leary, Carole A./Jamestown Foundation, *The Tribal Factor in Syria's Rebellion: A Survey of Armed Tribal Groups in Syria*, 130627, Terrorism Monitor Volume 11, Issue 13, [länk](#).

ICG, *Flight of Icarus? The PYD's Precarious Rise in Syria*, 140508, [länk](#).

IISS, *The Military Balance 2014*, [länk](#).

Invisible Dog, "The System of Power in Syria: the Armed Forces", 1306, [länk](#).

Lifos, *Centrala aktörer bakom aktuella MR-brott i Syrien*, 131213, [Lifos 31432](#).

Lifos, *Aktuellt ang. syrisk militärtjänstgöring*, 120525 (åtkomstbegr.), [Lifos 27597](#).

Lund, Aron/Carnegie EFIP, "Assad's Palestinians", 131116, [länk](#).

Lund, Aron/Syria Comment, "Gangs of Latakia: The Militiafication of the Assad Regime", 130724, [länk](#).

Migrationsverket, Asylprövningen, 141124.

Migrationsverket, ID-enheten, 131014.

Militärtjänstlag N° 30/2007, Syrien (*al-Marsûm at-Tashrî'i Raqm 30 li- 'âmm 2007 al-khâss bi-qânûn khidmat al- 'ilm*), [länk](#).

Refugee Review Tribunal (Australien), Research & Information Services Section, Research Response, Syria, 080905 [SYR33579], [länk](#).

Reuters, "Strained Syrian army calls up reserves, some flee", 120904, [länk](#).

State of Palestine, Permanent Observer Mission to the United Nations, "Palestine Liberation Army", u.å., [länk](#).

Sveriges ambassad i Amman, *Svar på förfrågan angående militärtjänst i Syrien m.m.*, 120603, inklusive bilagor: 1) Military Service Law; 2) kopia av militärbok; 3) Military Felonies and Misdemeanours (åtkomstbegränsning.), [Lifos 27766](#).

Sveriges ambassad i Amman, "Värnplikt i Syrien", (e-post) 130314.

Syria Deeply/Ahmad Khalil and Karen Leigh, "YPG's Mandatory Military Service Rattles Kurds", 140827, [länk](#).

SANA, "President al-Assad issues legislative decree amending mandatory military service law", 140806, [länk](#).

Syrian Network for Human Rights (SNHR), *Syrian Security Branches and Persons in Charge*, u.å., [länk](#).

The Daily Star Lebanon, "Losses for Syrian regime rise sharply", 140724, [länk](#).

The New York Times, "Palestinians in Syria Are Reluctantly Drawn Into Vortex of Uprising", 120630, [länk](#).

The New York Times, "Syrian Navy Joins Attack on Key Rebellious Port City", 110814, [länk](#).

The Syrian Arab Republic/SANA, *The Constitution of the Syrian Arab Republic*, approved on February 27, 2012 in popular referendum, [länk](#).

Today's Zaman, "PKK calls on Turkish Kurds to fight ISIL in Kobane", 140918, [länk](#).

War Resisters' International, "Syria shortens military service", 110412, [länk](#).

World Net Daily/Aaron Klein, "Official: Syria debating full military mobilization", 120810, [länk](#).